

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Muhi Község Önkormányzata

2026 – 2031

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	64
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	73
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	78
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	80
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	81
1. A HEP IT részletei.....	81
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	81
Jövőképünk	82
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	83
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	90
3. Megvalósítás	94
3.1 A megvalósítás előkészítése	94
3.2 A megvalósítás folyamata	94
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	97
3.4 Nyilvánosság	97
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	97
3.6 Érvényesülés, módosítás	98
4. Elfogadás módja és dátuma	99

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet** alapján megjelent **Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Muhi Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

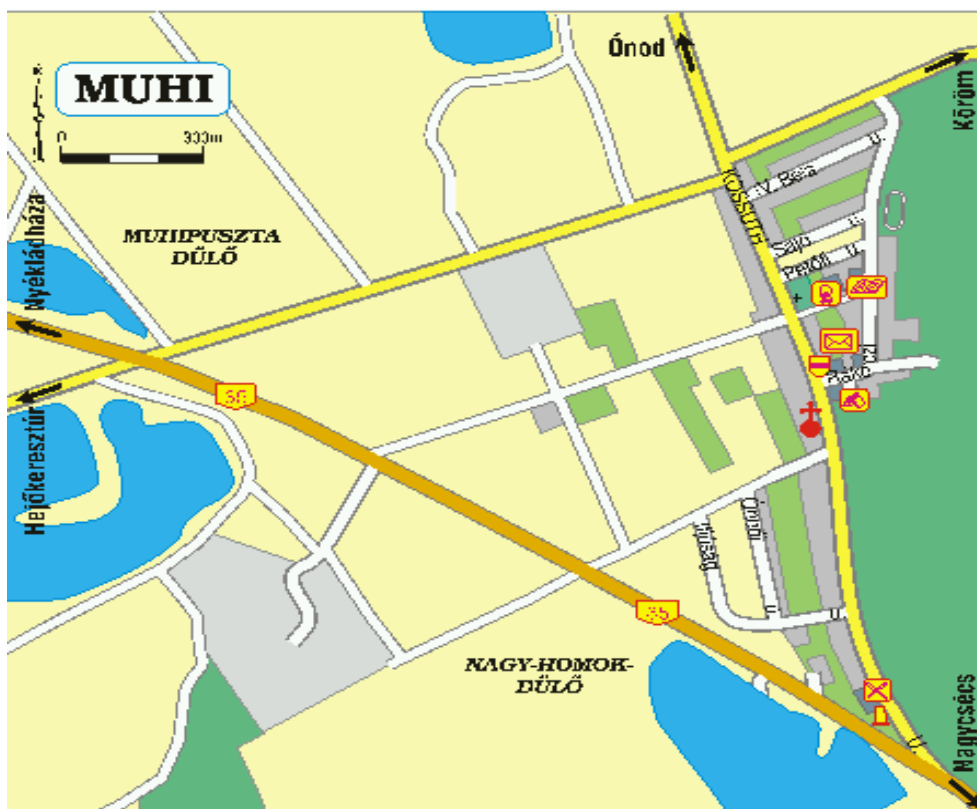
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Muhi község Miskolctól 21 km-re, délkeletre, a Sajó jobb partján fekszik. A vasút a községtől nyugatra húzódik, a legközelebbi állomás Nyékládházán vagy Hejőkeresztúron van. A Sajón kedvező vízállásnál Köröm felé kompon lehet átkelni. A község határában torkollik a Hernád folyó a Sajóba. Az M3-as autópálya, a 3-as, a 35-ös és a 37-es főutak felől is jól megközelíthető a település.

A régészeti leletek tanúsága szerint a kőkortól a szkítákig a terület folyamatosan lakott volt. A XIII. században Mohi vagy Muhi mezőváros és Poga falu állt ezen a helyen. 1241-ben IV. Béla seregei a község határában szenvedtek súlyos vereséget Batu kán mongol hadaitól. A megsemmisítő vereség védtelenül kiszolgáltatott helyzetbe hozta a városok és községek százait a pusztító tatár hordákkal szemben. A muhi csata hosszú időre visszavetette az országot korai feudális fejlődésében. A tatár harcokban a település is megsemmisült, de a XIV. századra újjáéledt. A török hódoltság idején többször érték támadások, végül Eger eleste és a mezőkeresztesi vesztett csata pecsételte meg sorsát. A hajdani mezőváros helyét a XVII. század elejétől már csak Muhi pusztaként említették. Poga falu a XVIII. században újratelepült, és nevét 1928-ban Muhira változtatták. A település lakói részben mezőgazdaságból, részben a folyók adta lehetőségekből és átkelőhely lévén a kereskedelemről élnek. A faluban megtermelt zöldség, gyümölcs számára Miskolc és Tiszaújváros jó felvevő piacnak bizonyult. Később a közeli kavicsbányák és Miskolci nagyüzemek is sok embernek biztosítottak megélhetést. Közelebbi munkalehetőséget jelentett az ötvenes években meginduló tiszaszederkényi építkezés és az üzemelő Tiszaújvárosi Ipari Park.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

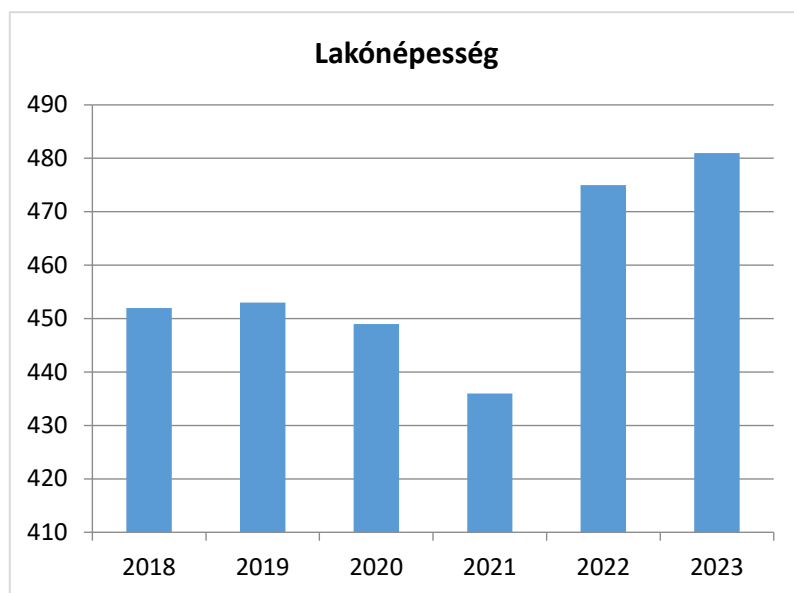

Lakosság számának alakulása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	452	bázis év
2019	453	100,22%
2020	449	99,12%
2021	436	97,10%
2022	475	108,94%
2023	481	101,26%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

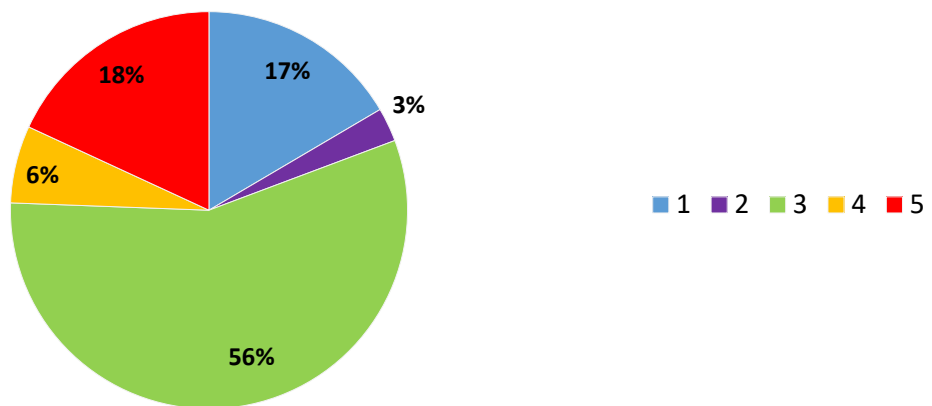
Az látszik, hogy a népességszám csökkenése megállt, és 2022-ben a beköltözések száma jelentősen emelkedett.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

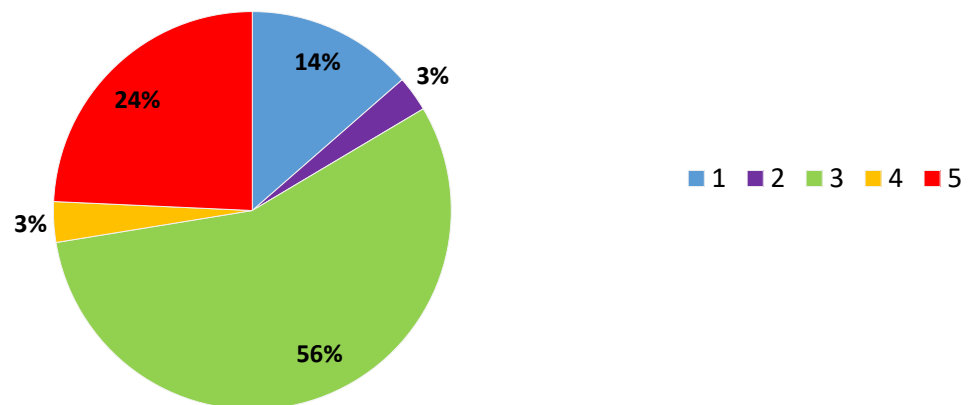
Korcsoport	Fő		Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)		
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	254	243	497	51,11%	48,89%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			18	3,62%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	42	33	75	8,45%	6,64%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	7	7	14	1,41%	1,41%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	143	136	279	28,77%	27,36%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	16	8	24	3,22%	1,61%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	46	59	105	9,26%	11,87%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az állandó lakónépesség Muhiban a bejelentett lakóhellyel rendelkező személyek számát mutatja függetlenül attól, hogy van - e máshol bejelentett tartózkodási helyük.

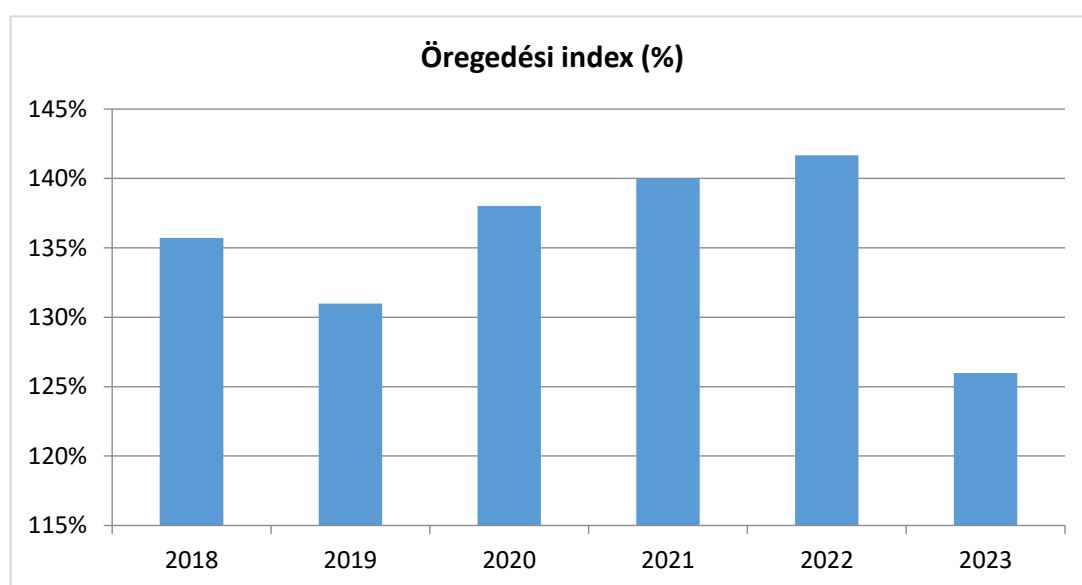
A településen az állandó népesség kor szerinti összetételét tekintve az aktív korúak (18-59 év) aránya a legmagasabb, 279 fő (56 %). A 65 év feletti aránya az adattábla adatai szerint 21 százalék. Muhi fiatal koreloszlású település, nem kell félni a lakosság elöregedésétől.

A nők és férfiak aránya kiegyensúlyozott (48,89 % - 51,11 %), ez az arány a 65 év feletti korcsoportban 56 %- 44 %, a férfiak várható élettartama településünkön is rövidebb, mint a nőknek. A különbségnek genetikai, fiziológiai, magatartásbeli és a környezet által meghatározott okai vannak.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	95	70	135,71%
2019	93	71	130,99%
2020	98	71	138,03%
2021	105	75	140,00%
2022	102	72	141,67%
2023	97	77	125,97%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index településünkön azt mutatja, hogy 100 gyermekre és fiatalkorúra 142 időskorú jut. Ez az arány hasonló, mint az országos átlag, mivel a KSH Népeségtudományi Kutatóintézetének felmérése alapján 2020-ban országos szinten 139 65 év feletti ember jutott száz gyermekre. Fokozott figyelmet kell fordítani a fiatalos népességszerkezet ellátására. Fontos a fiatalok megtartása, ahhoz, hogy fiatalok ne vándoroljanak el szükséges a megfelelő munkahely megléte, legalább a vonzáskörzetben.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	4,44
2019	4,42
2020	-19,96
2021	-15,82
2022	4,39
2023	18,83

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

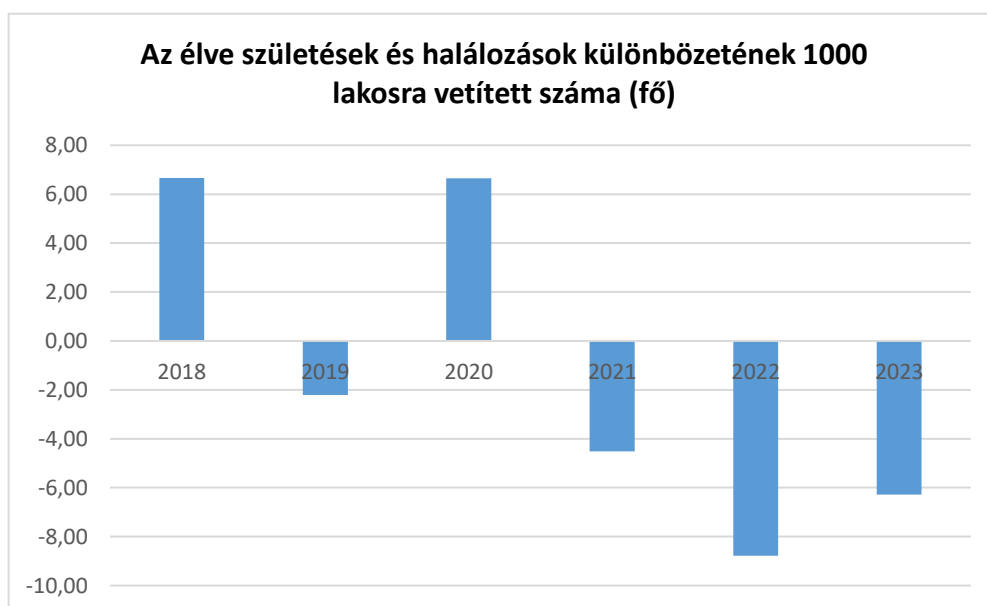
Az odavándorlási és elvándorlási arányszám különbsége a vándorlási egyenleg, amely azt mutatja meg, hogy Muhi népessége valamely évben nőtt vagy csökkent a belső vándorlás következtében. A tendencia településünkön erősen hullámzó, a 2020-as jelentős csökkenés látható, de azt követően ismét emelkedést tapasztalhatunk.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

**Az élve születések és halálozások
különbségének 1000 lakosra vetített
száma (fő)
(TS 032)**

2018	6,66
2019	-2,21
2020	6,65
2021	-4,52
2022	-8,78
2023	-6,28

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás sajnos negatív értékű településünkön, az élve születések száma nem haladja meg a halálozásokét.

Értékeink, küldetésünk

Muhi Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben is érvényesíti.

Muhi Község Esélyegyenlőségi Programjának alapvető küldetése, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításán túl célul tűztük ki az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek és felnőttek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

Célok

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték, melynek érvényesítése nem csak a jogszabályok által meghatározott kötelezettség, hanem hosszú távú érdek is. A HEP célja, hogy a település minden lakójának elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa a **gyermekek, nők, idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű – főleg roma – állampolgárok** esélyegyenlőségét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Muhi Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP-nek kiemelten foglalkoznia kell:

- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, foglalkozási esélyeinek javításával,
- a munkaerő-piaci szegregáció visszaszorításával,
- hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók hátrányainak kompenzálásával,
- a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- a közszolgáltatásokhoz és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításával,
- az esetleges lakóhelyi szegregáció felszámolásával,
- a mélyszegénységben élők, romák, nők, kisgyermekesek esélyegyenlőségével és az egyenlő bánásmód
- érvényesítésével a megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutásával,
- az esélyegyenlőség javításához kapcsolódó prioritási sorrend meghatározásával,
- a helyben élő nehezebb sorsú, tartósan beteg, fogyatékkal élő, szegénységgel küszködők, hátrányos helyzetben levők segítségével,
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával,
- akadálymentes közlekedés biztosításával.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-okban leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-okra a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Gazdasági program, a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit rögzítő fejlesztési terv, mely helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

Tiszaújvárosi járás esélyteremtő programterv (JEP), olyan stratégiai dokumentum és modell értékű együttműködési program, melynek célja az egy járáshoz tartozó települések, helyi szereplők közötti területi együttműködések kialakítása és megerősítése a társadalmi felzárkózást elősegítő és a helyi esélyegyenlőségi programok végrehajtásához kapcsolódóan.

Megyei köznevelés-fejlesztési terv a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. értelmében az oktatásért felelős miniszter a köznevelési feladatok megszervezéséhez szükséges döntései előkészítése céljából az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet készített.

Helyi építési szabályzat és Településképi Arculati Kézikönyv az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény alapján készített fejlesztési terv és rendezési terv.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Magyarország önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. alapján, - mely 2013. január 1-én lépett hatályba- közös önkormányzati hivatalt hoznak létre azok a községi önkormányzatok, melyek lakosságszáma nem haladja meg a kétezer főt.

A közös önkormányzati hivatal létrehozásának egyik jelentős feltétele, hogy valamennyi, a közös hivatalhoz tartozó önkormányzatnak egy járáson belül kell lennie. Közös önkormányzati hivatalt azon települések alakíthatnak, amelyeknek közigazgatási területét legfeljebb egy település közigazgatási területe választja el egymástól. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a hivatal, a közszolgáltatások a polgárok számára elérhetőek legyenek, továbbá arra is, hogy az ügyfélfogadást (kirendeltség, időszakos ügyfélszolgálat, stb.) valamennyi, a hivatalhoz tartozó településen biztosítani kell.

A Mötv. szerint a közös önkormányzati hivatal létrehozásáról szóló megállapodásban meghatározottak szerint minden érintett településen biztosítani kell az igazgatási munka folyamatos vagy időszakos ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

A közös hivatal létrejötte nem befolyásolja az önkormányzatok önállóságát, csak a hivatal közös, minden más (kötelező és önként vállalt) feladatot önállóan látnak el az önkormányzatok, és tartanak fenn saját intézményeket.

A helyi önkormányzat tagja a Mezőcsát és Térsége Területfejlesztési és Önkormányzati Társulásnak, amely a települések településfejlesztése érdekében került létrehozásra. Ezen kívül az Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulásnak, amelynek fő feladata a közszolgáltatások körén belül a lakossági hulladékszállítás illetve a Bükk-Térségi LEADER Egyesületnek, amely a térség településein segíti a közösségi és gazdasági fejlesztéseket, elsősorban európai uniós és hazai vidékfejlesztési források felhasználásával.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat alapvetően az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (<https://teir.hu>) adatbázisa biztosítja a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) saját adatgyűjtései, a 2011. évi népszámlálás adatai és más adatforrásból átvett adatközlései által.

A helyzetelemzés során helyi önkormányzati nyilvántartási adatokra, intézmények által szolgáltatott adatokra, kutatási és a partnerek által szolgáltatott adatokra is támaszkodtunk. Az adatgyűjtést nehezítették a jogszabály-változások, az egyes támogatási formák nevének, formájának, célcsoportjának, feltételrendszerének változásai, a napjainkban is zajló intézményhálózatot érintő átszervezések.

Adathiány esetén becslésre támaszkodtunk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns, a településen mélyszegénységben élők és romák nincsenek.

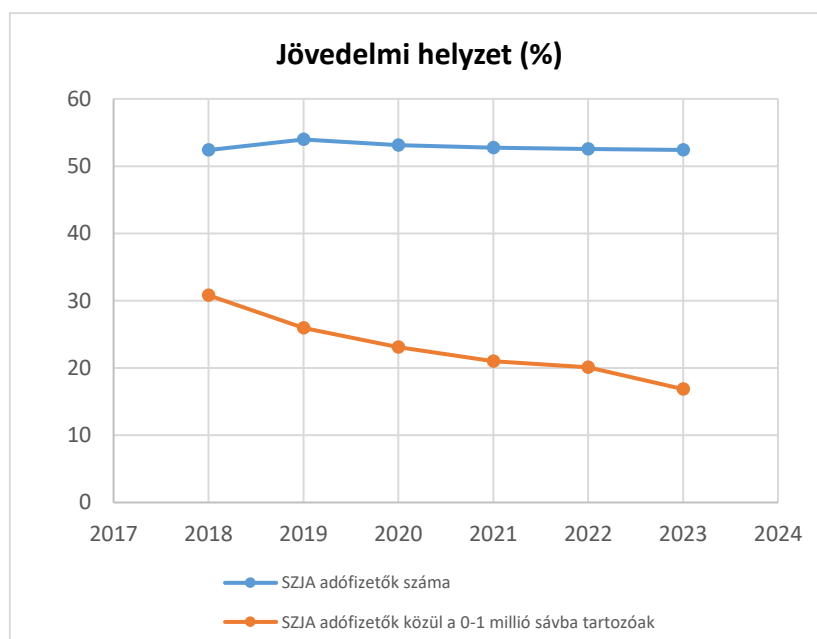
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Muhi község nem tartozik a halmozottan hátrányos helyzetű települések közé. A lakosságának jövedelmi és vagyoni helyzete átlagosnak mondható.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	52,39	30,80
2019	53,96	25,94
2020	53,12	23,11
2021	52,72	20,99
2022	52,54	20,08
2023	52,41	16,86

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az SZJA adófizetők száma, valamint a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya csökkenő tendenciát mutat községünkben. Ennek a csökkenésnek több oka: a foglalkoztatás csökkenése, a feketegazdaságból származó jövedelmek láthatatlansága.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A település legjelentősebb munkaadójának az önkormányzat bizonyul, ahol az Óvodában 4 fő, falugondnok 1 fő, közfoglalkoztatott 4 fő dolgozik. A közigazgatásban a Kesznyéteni Közös Önkormányzati Hivatal a foglalkoztató, egészségügyben Ónod Község a foglalkoztató, iskola sajnos nem működik községünkben.

A munkavállalók döntő többsége főleg a közeli nagyvárosban, Miskolcon, és Tiszaújvárosban talál állást.

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) 8. § (4) bekezdése értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

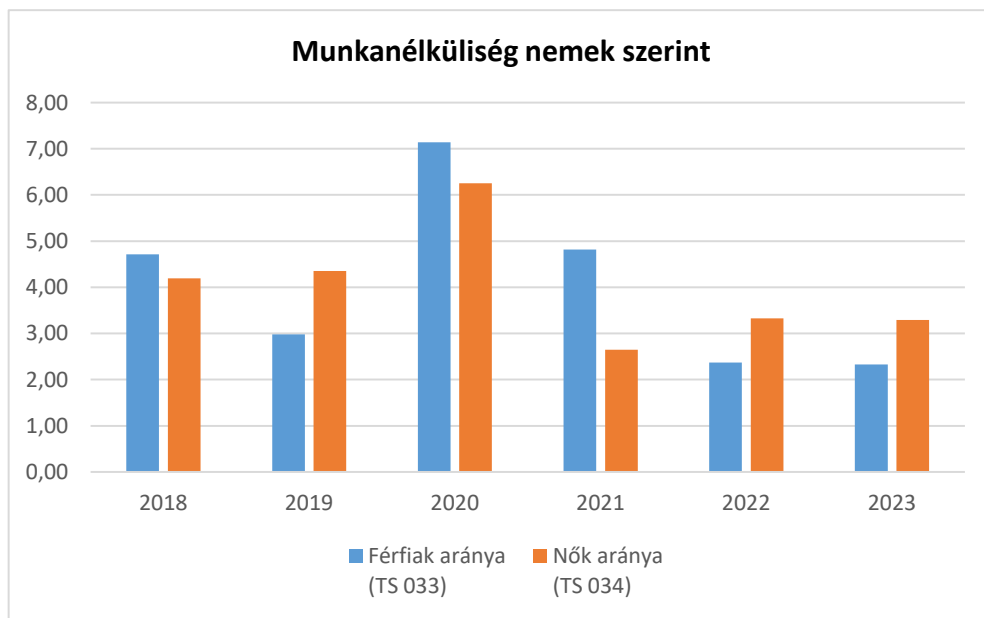
Az esélyegyenlőség kulcselemei a foglalkoztatottság és a munkavégzés, mert ezek jelentősen hozzájárulnak a lakosság gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez.

Az alábbi táblázat jól szemlélteti a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, bemutatva az elmúlt évek változásait nemek szerinti bontásban.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	4,71	4,19	4,45%
2019	2,98	4,35	3,67%
2020	7,14	6,25	6,69%
2021	4,82	2,65	3,74%
2022	2,37	3,33	2,85%
2023	2,33	3,29	2,81%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

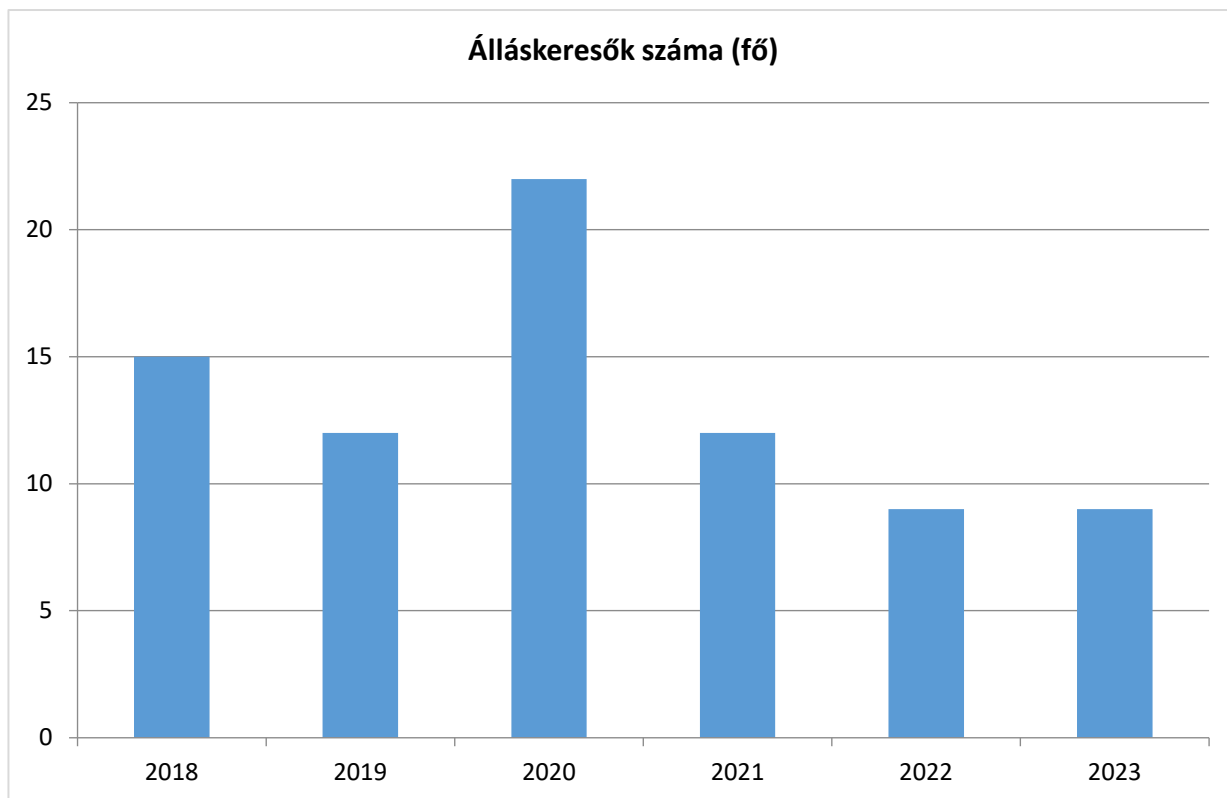
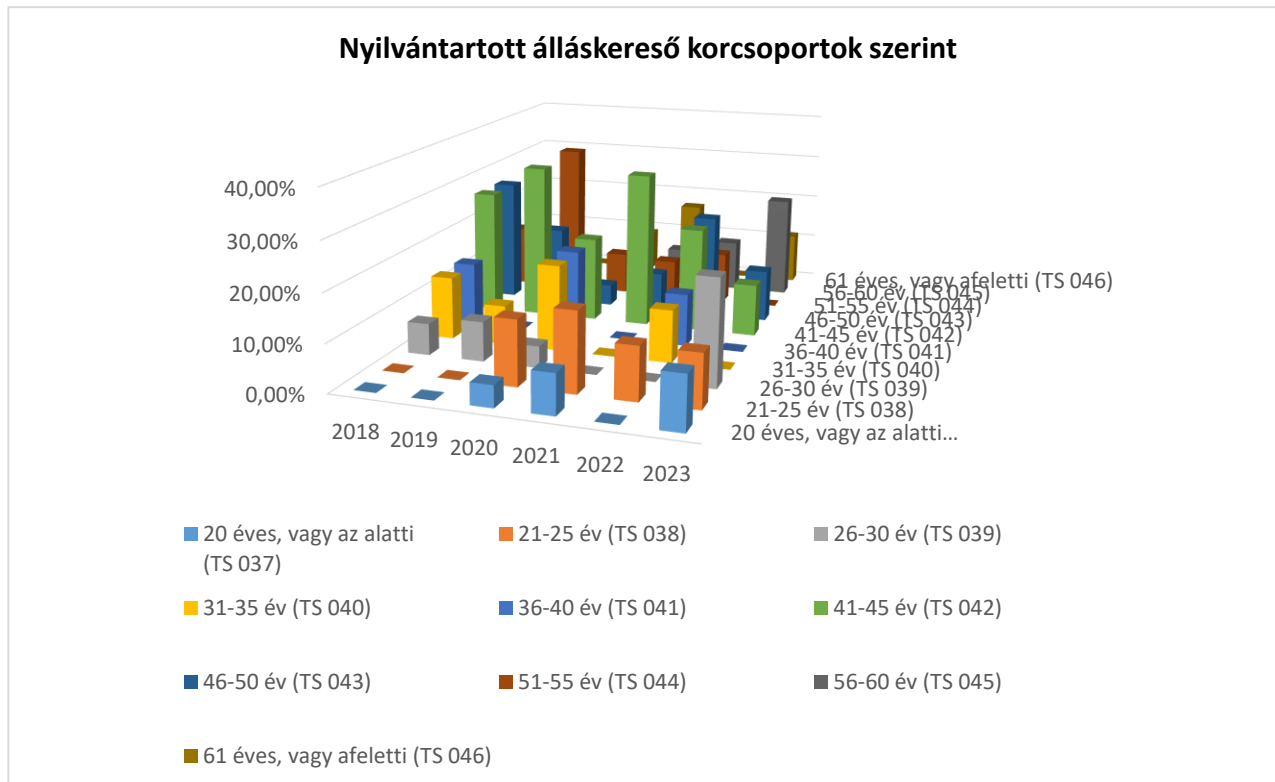

Az adatok alapján az állandó népesség és a nyilvántartott állás keresők száma 2018-2023 között változó, évről évre hol csökkenő, hol emelkedő adatokat mutat. Viszont a munkanélküli férfiak aránya magasabb szinte minden évben, mint a munkanélküli nők aránya.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	15	12	22	12	9	9
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	4,55%	8,33%	0,00%	11,11%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	3,00	2,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	13,64%	16,67%	11,11%	11,11%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	2,00
	%	6,67%	8,33%	4,55%	0,00%	0,00%	22,22%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	1,00	4,00	0,00	1,00	0,00
	%	13,33%	8,33%	18,18%	0,00%	11,11%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	0,00	4,00	0,00	1,00	0,00
	%	13,33%	0,00%	18,18%	0,00%	11,11%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	4,00	4,00	4,00	2,00	1,00
	%	26,67%	33,33%	18,18%	33,33%	22,22%	11,11%
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	2,00	1,00	1,00	2,00	1,00
	%	26,67%	16,67%	4,55%	8,33%	22,22%	11,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	4,00	2,00	1,00	1,00	0,00
	%	13,33%	33,33%	9,09%	8,33%	11,11%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	8,33%	11,11%	22,22%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	2,00	2,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	9,09%	16,67%	0,00%	11,11%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2022. évi adatokat vizsgálva a 9 fő nyilvántartott álláskeresőn belül a 41-50 év közötti korcsoportban magasabb a nyilvántartott álláskeresők aránya. A nyugdíj előtt álló munkavállalókat a munkáltatók nem szívesen alkalmazzák, illetve egészségi állapotuk, egészségügyi problémáik miatt nem tudnak munkát vállalni, ezért rokkantsági ellátásban vagy nyugdíj előtti segélyben részesülnek.

Ez a 2010 óta zajló, lépcsőzetes nyugdíjkorhatár emeléssel, valamint a kordedvezményes nyugdíj megszüntetésével állhat összefüggésben. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. A 41 és 50 év közötti személyeknél a legmagasabb a munkanélküliségi ráta.

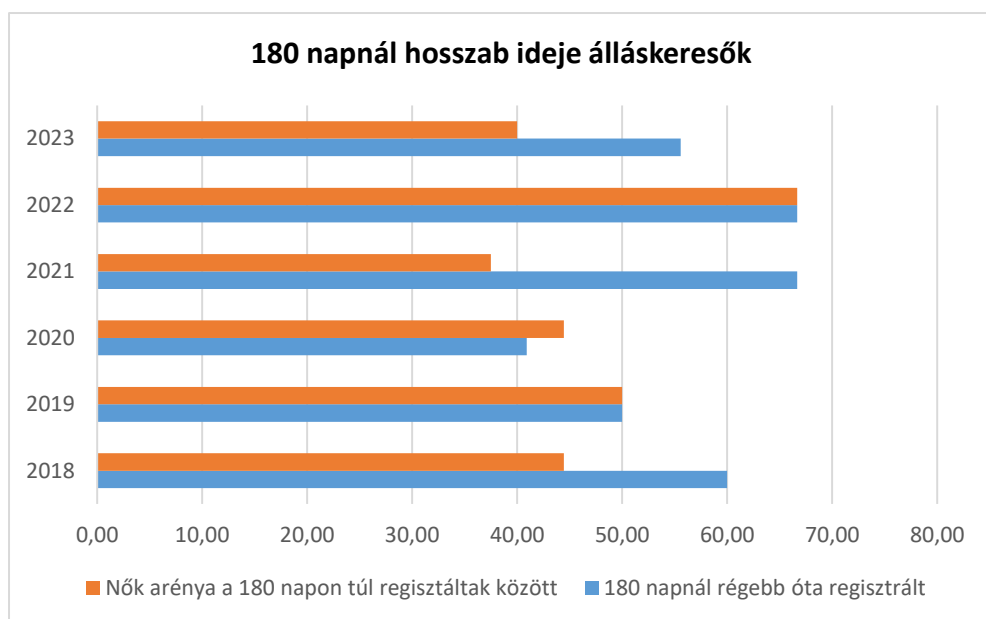
Az Önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeikből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőséget számukra.

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, a pályakezdők, az alacsonyan képzettek, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Ezen problémák erőteljesen, kumulálva jelentkeznek a munkaerő-piaci szempontból is hátrányos alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, valamint a megváltozott munkaképességűek körében.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	60,00	44,44
2019	50,00	50,00
2020	40,91	44,44
2021	66,67	37,50
2022	66,67	66,67
2023	55,56	40,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben regisztrált álláskereső nők aránya 2022-ban volt a legmagasabb, ezt megelőzően az arány kisebb.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

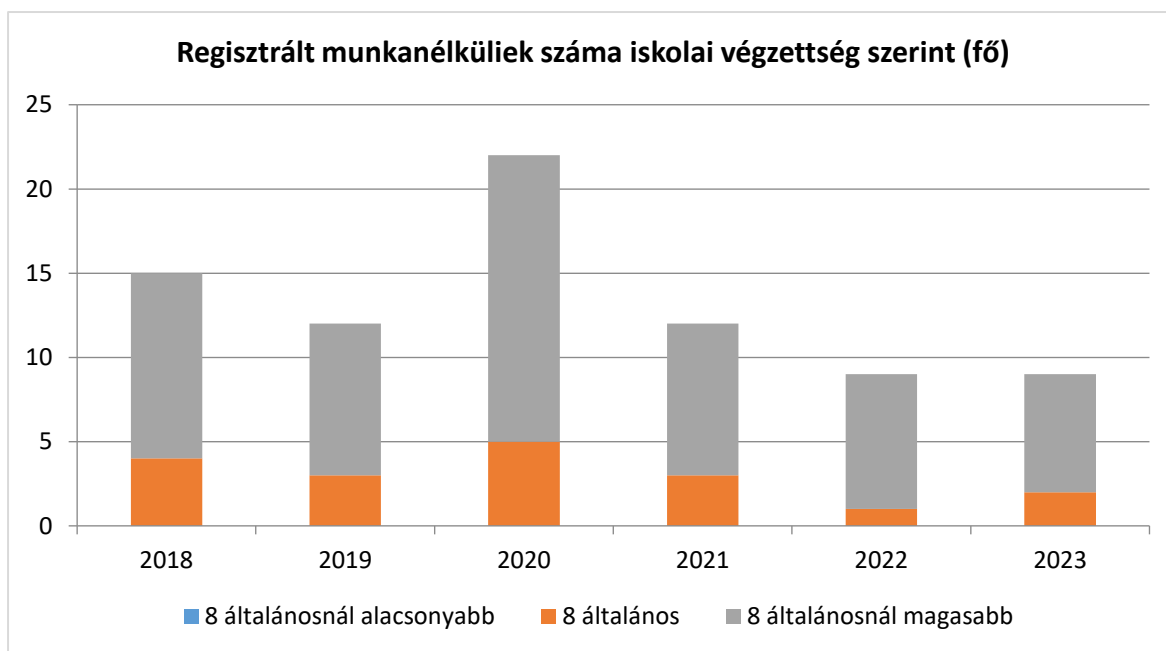
Iskolai végzettségre vonatkozó statisztikai adatok teljes körű felvételére csak népszámlálások alkalmával kerül sor.

Településünkön a munkanélküliséget jellemző adatok közül az álláskeresők számát, az iskolai végzettség szerinti számát és megoszlását szemlélteti az alábbi táblázat.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	15	0	0,00%	4	26,67%	11	73,33%
2019	12	0	0,00%	3	25,00%	9	75,00%
2020	22	0	0,00%	5	22,73%	17	77,27%
2021	12	0	0,00%	3	25,00%	9	75,00%
2022	9	0	0,00%	1	11,11%	8	88,89%
2023	9	0	0,00%	2	22,22%	7	77,78%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön a regisztrált, nyilvántartott álláskeresőik között nincs olyan, aki nem rendelkezik legalább általános iskolai végzettséggel, a munkanélküliek között jellemzően magasabb azok száma, akik valamilyen végzettséggel rendelkeznek.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

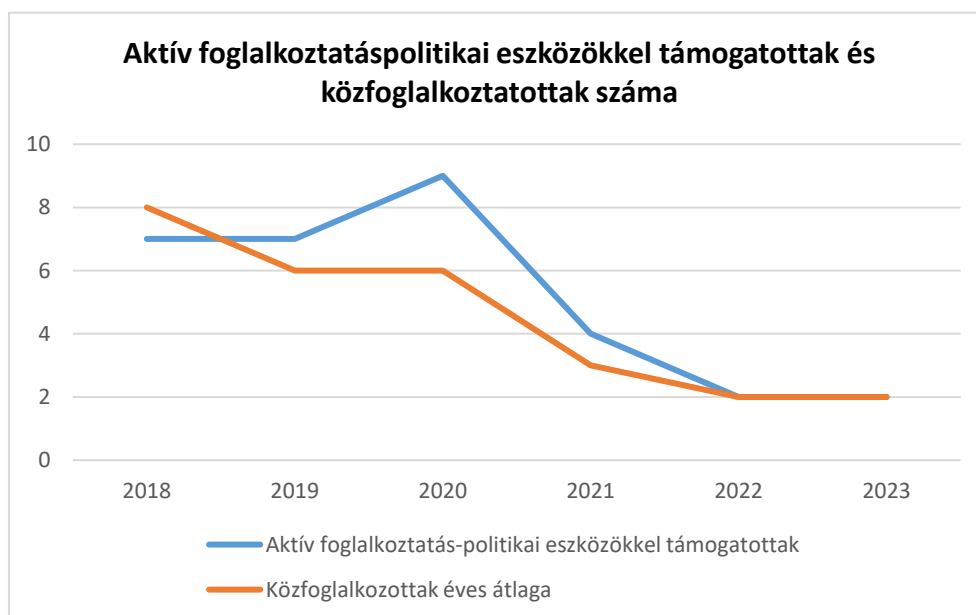
A közfoglalkoztatás keretében folyamatos és értékteremtő munka biztosításával a résztvevők munkatapasztalatot szereznek, felelevenítik tudásukat, képessé válnak a folyamatos és minőségi munkavégzésre, felkészülnek az elsődleges munkaerőpiacra való kilépésre. A résztvevők közösségi munkavégzés keretében járulnak hozzá a település közfeladatainak ellátásához: közterületek tisztán tartása, kaszálás, fűnyírás, utak, kátyúk javítása, temető és közterületi dísznövények gondozása, intézményekben kisegítő feladatok ellátása.

2010 évtől Muhiban a Közfoglalkoztatásnak köszönhetően több munkanélkülit is tudott foglalkoztatni az önkormányzat. Sajnos a létszám kötött és egyre csökken, önerő hiány nélkül nincs módja a településnek további munkanélkülieket foglalkoztatni.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	7	8
2019	7	6
2020	9	6
2021	4	3
2022	2	2
2023	2	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Muhiban évről évre csökken az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak és a közfoglalkoztatásban résztvevők száma. Az aktív eszközök szolgálnak a munkahelyteremtésre, amelyhez elsősorban a bér és/vagy a járulékok, vagy a beruházások támogatását alkalmazzák eszközként. Időnként létrehoznak olyan másodlagos munkaerőpiaci megoldásokat is a munkahelyteremtés bővítése érdekében, mint a közfoglalkoztatás. Az aktív eszközök nyújtanak segítséget a munkanélküli embereknek abban, hogy megszerezhessék a munkaerőpiac által elvárt képesítést, tudást, készségeket a képzésekben való részvétel révén. Hozzájárulhatnak a munkaerőpiacon fellépő felek jobb informáltságához, és személyes támogatást is nyújthatnak a munkanélkülieknek az álláskereséshez. A kormányzati intézkedések következtében – melynek célja a közfoglalkoztatás csökkentése – egyre kevesebb a közfoglalkoztatásban résztvevők száma, azonban van egy olyan réteg, akik egészségi és mentális problémáik miatt nem képesek elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

A közfoglalkoztatási programok alapvető célja, hogy egyfelől lehetőséget teremtsenek a tartós munkanélkülieknek, a munkaerőpiacról régóta kiszorultaknak arra, hogy - munkaképességük megőrzése, esetleges javítása révén – visszatérjenek az elsődleges munkaerőpiacra, másrészt a

szociális ellátásnál magasabb jövedelmet biztosítson a rászorultaknak addig is, amíg az első cél be nem következik. Kiemelt cél még a feketén végzett munka, tágabb értelemben a „feketegazdaság” visszaszorítása a rendezett munkaügyi kapcsolatok, foglalkoztatás megteremtése révén.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;**

A településen belüli helyi vagy helyi érdekeltségű vállalkozói kör jellemzően nincs jelen, nagy létszámban nem foglalkoztat. Helyi vállalkozás többnyire egyéni vállalkozó és nem foglalkoztat alkalmazottat. A település számottevő munkaadójának az önkormányzat bizonyul, ahol az intézményi struktúrában, az óvodában, a szociális ellátásban és a segítő technikai területen dolgoznak.

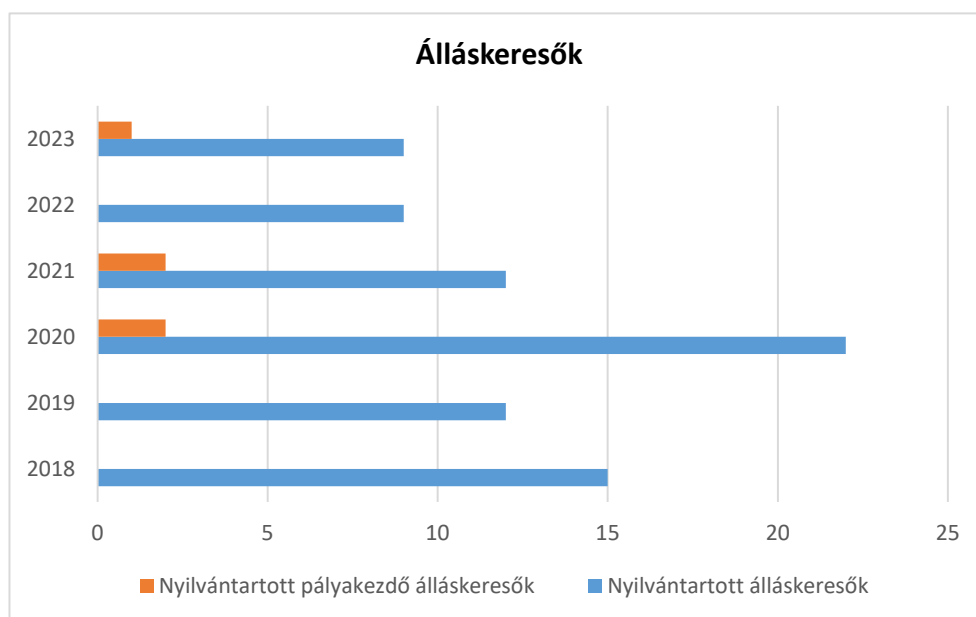
A munkavállalók döntő többsége főleg a közeli nagyvárosban, Miskolcon és Tiszaújvárosban talál állást. Muhi a **tömegközlekedési eszközök** közül autóbusszal közelíthető meg.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;**

A főiskolai, egyetemi tanulmányok eredményességét segíti a **Bursa Hungarica** önkormányzati ösztöndíj-program rendszere.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	15	0
2019	12	0
2020	22	2
2021	12	2
2022	9	0
2023	9	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő álláskeresők száma 2020-ban és 2021-ben volt a legmagasabb, ezt okozhatta a COVID fertőzés miatti lezárás, majd ezt követően jelentős csökkentés következett, melynek oka a fiatalok foglalkoztatását ösztönző adókedvezmények megjelenése.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok

A **Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztálya**, valamint a járási hivatalok foglalkoztatási osztályai információnyújtás és tanácsadás típusú foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokkal (ezen belül például álláskeresési- és munkatanácsadással, pályaválasztási- és pályamódosítási tanácsadással, mentori segítség nyújtásával, pszichológiai tanácsadással) mozdítják elő az álláskeresők és más, szolgáltatást igénylő ügyfelek munkaerőpiaci integrációját.

A **Család- és Gyermejkölési Szolgálat** munkaerő-piaci integrációt elősegítő tanácsadási tevékenységet folytat, mely érinti a tartós munkanélkülieket, a fiatal munkanélkülieket, a lakhatási problémákkal küzdőket, a fogyatékossgal élőket, a krónikus betegeket, a szenvedélybetegeket, illetve egyéb szociálisan rászoruló személyeket és családtagjaikat.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Településünkön nincsenek roma lakosok, így nem foglalkoztatunk roma személyeket saját fenntartású intézményekben.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul

hozzá. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – munkanélküliek, megváltozott munkaképességűek, romák stb. – egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról. Ezáltal egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, így elveszítve a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések azért is szükségesek számukra, mert e csoportok tagjai a munkaerőpiacon összetett hátrányokkal küzdenek.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A könyvtárban működő közösségi internet hozzáférési hely alapvető célja, hogy a pontok hozzájáruljanak a digitális alapkészségek fejlesztéséhez, a digitális készségekkel nem rendelkező magánszemélyek számára az informatikai eszközökhöz és az internethez hozzáférést biztosítson, továbbá, hogy az ehhez szükséges segítő szakértelem minden ponton rendelkezésre álljon. A lakosság digitális készségeinek fejlesztése a foglalkoztathatóság erősítésén, az önfoglalkoztatás és a vállalkozóvá válás ösztönzésén, az atipikus foglalkoztatási formák elterjedésének támogatásán, a tanulásra, s kiemelten a távoktatásban részvételre való alkalmasság tételen, illetve a digitális gazdaság fejlesztésén kívül egy sor további célkitűzés megvalósítását támogatja:

- az esélyegyenlőség erősítésében és a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatásában komoly szerep hárulhat a digitális szolgáltatásokra;
- a fenntartható fejlődést célzó programok sikerességét növeli, ha a lakosság mind nagyobb arányban képes igénybe venni azokat a digitális szolgáltatásokat, amelyek csökkentik az energiafelhasználást és a környezetterhelést;
- az idegenforgalmi fejlesztések emberi erőforrás szükségletének kielégítését támogatja, ha van az adott környéken megfelelő számú digitálisan írástudó munkavállaló.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetben nyújtott támogatásokkal kapcsolatos feladatok ellátása a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint Muhi Község Önkormányzata vonatkozó rendelete alapján történik. A Szt. előírta, hogy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani valamennyi önkormányzat.

A szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében ***Muhi Község Önkormányzatának 3/2015. (III.04.) számú, a települési támogatás helyi szabályairól szóló önkormányzati rendelete*** határozza meg a helyi sajátosságoknak megfelelően, továbbá a jogszabályokkal összhangban a szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, érvényesítésének garanciáit.

Külön önkormányzati rendelet rögzíti

- a nevelési-oktatási intézményekben a gyermekétkeztetés térítési díjainak megállapítását 7/2025.(XI.18.),
- a szociális tüzelőanyag támogatás helyi szabályait 5/2025. (IX.9.).

Muhi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az alábbi pénzbeli ellátásokat állapította meg: Szociális rászorultság esetén az arra jogosult számára

a) pénzbeli ellátásként

- rendkívüli települési létfenntartási támogatás,
- temetési támogatás,
- tanévkezdési támogatás,

- időkorúak év végi támogatása,
- b) természetbeni ellátásként
- köztemetés
 - étkeztetés,
 - házi segítségnyújtás,
 - jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
 - családsegítés
- állapítható meg.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat a **járási hivatalok** állapítják meg.

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások

- aktív korúak ellátása (egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, foglalkoztatást helyettesítő támogatás)
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- gyermekek otthongondozási díja (GYOD).

Természetben nyújtott szociális ellátás

- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Aktív korúak ellátása

A járási hivatalok az aktív korúak ellátása keretében az arra jogosult személy részére **egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást** vagy **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** állapítanak meg. Az aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.

Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra 2015. március 1. napjától az alábbi két jogcím alapján válhat jogosulttá az aktív korú személy:

- aki a Szociális törvény alapján egészségkárosodott személynek minősül, az az aktív korú személy, aki munkaképességét legalább 67 %-ban elvesztette, aki legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50 %-os mértéket, vagy aki vakok személyi járadékában részesül, vagy aki fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, valamint a kérelmező családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 95 %-át (27.075,- Ft) nem haladja meg és a családnak vagyona nincs.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege legfeljebb közfoglalkoztatási bér mindenkor kötelező legkisebb nettó összegének 90%-a, 59.850,- Ft (2022. január 1-jétől).

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapítanak meg annak a személynek, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították kivéve, ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra való jogosultság feltételeivel rendelkezik.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a: 22.800,- Ft. Egy családban egyidejűleg csak egy személy részesülhet ebben a támogatásban.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek továbbra is a járási hivatal munkaügyi kirendeltségével kötelesek együttműködni, a felajánlott munkalehetőséget elfogadni.

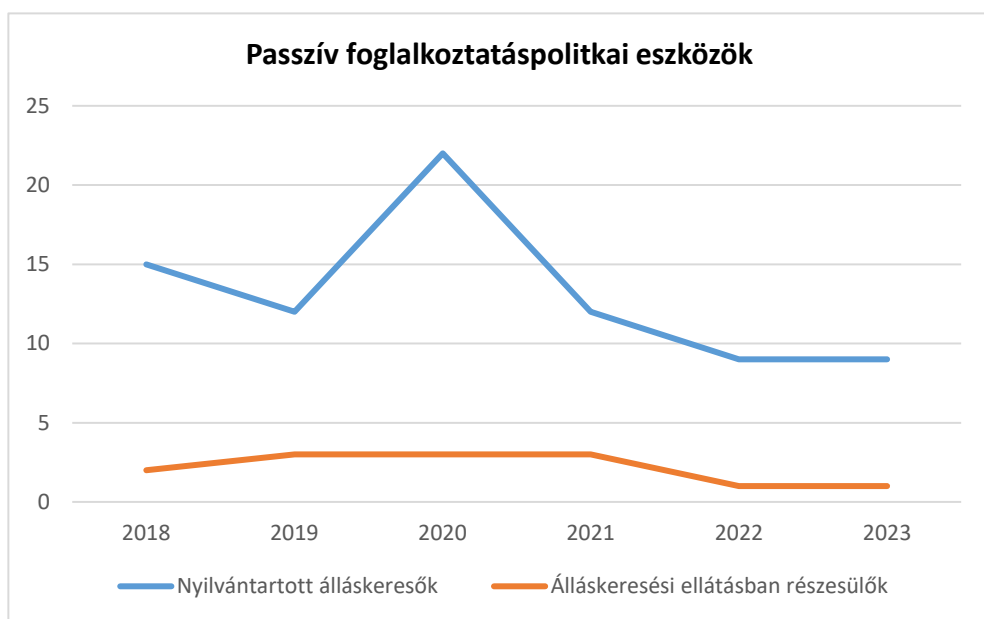
Munkanélküliséghez kapcsolódó ellátások

A munkanélküliséghez kapcsolódó ellátás megnevezése is megváltozott, jelenlegi megnevezése **álláskeresési járadék**. A járandóságra azok az álláskeresők jogosultak, akiknek a munkahelyük elvesztését megelőző 3 évben legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkeznek, illetve munkát akar vállalni, de önállóan folytatott álláskeresése nem vezetett eredményre és számára az illetékes állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Az álláskeresési járadék maximálisan 90 nap ellátást biztosít. Az ellátás összege: Munkaerő-piaci járulékalap 60%-a, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos minimálbér 100 %-a: 200.000,- Ft/hó.

A jogszabályban előírt feltételek megléte esetén az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresési segélyt** kell megállapítani. **Keresetpótló juttatás** formájában támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek, aki a jogszabályban előírt feltételeknek megfelel.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	15	5,10%	2	13,33%
2019	12	4,04%	3	25,00%
2020	22	7,64%	3	13,64%
2021	12	4,56%	3	25,00%
2022	9	2,99%	1	11,11%
2023	9	2,93%	1	11,11%

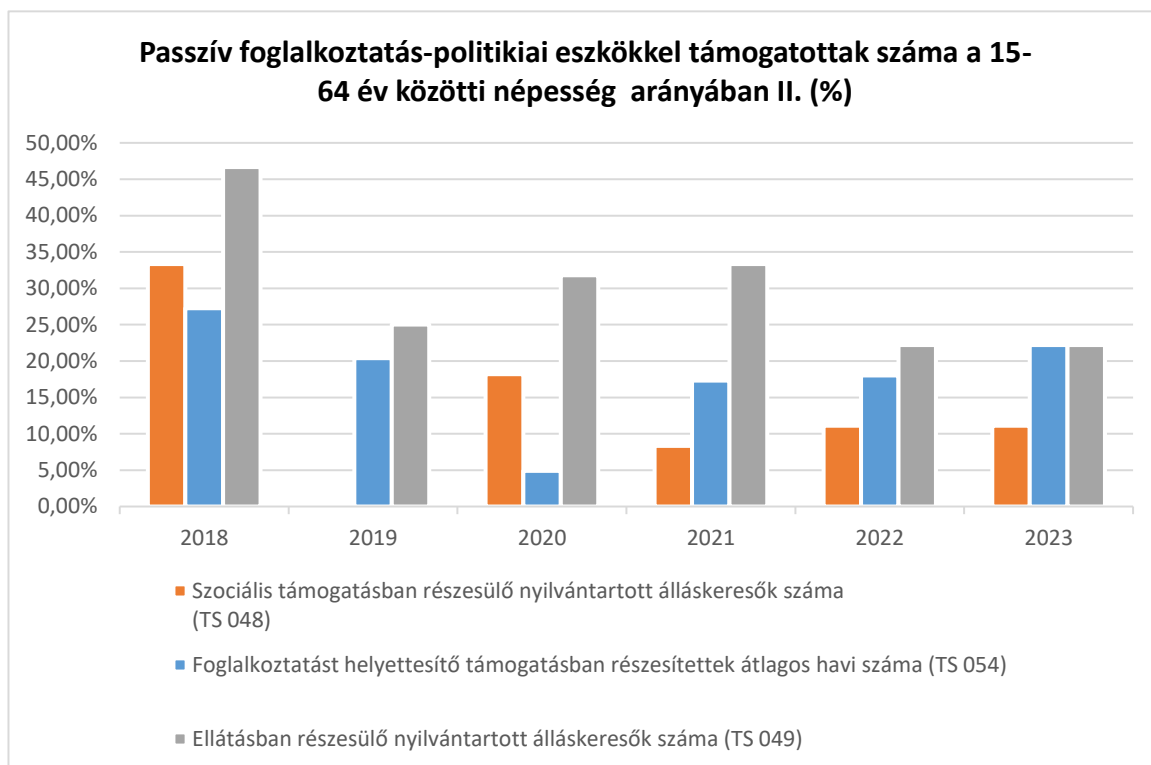
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma illetve az álláskeresői ellátásban, szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma településünkön a 2018 évi bázisadathoz képest nem jelentősen, de csökkent, melynek oka a munkanélküliséghez kapcsolódó ellátások feltételeinek szigorodása.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	5	33,33%	4	27,27%	7	46,67%
2019	0	0,00%	2	20,42%	3	25,00%
2020	4	18,18%	1	4,91%	7	31,82%
2021	1	8,33%	2	17,33%	4	33,33%
2022		11,11%	2	18,00%	2	22,22%
2023	1	11,11%	2	22,22%	2	22,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma és a szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma adja az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők számát, mely arány 2020-ról 2021-re nőtt, de 2022-re jelentősen csökkent. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi számában jelentős változás nincs településünkön.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	1

Forrás: TeIR, KSH

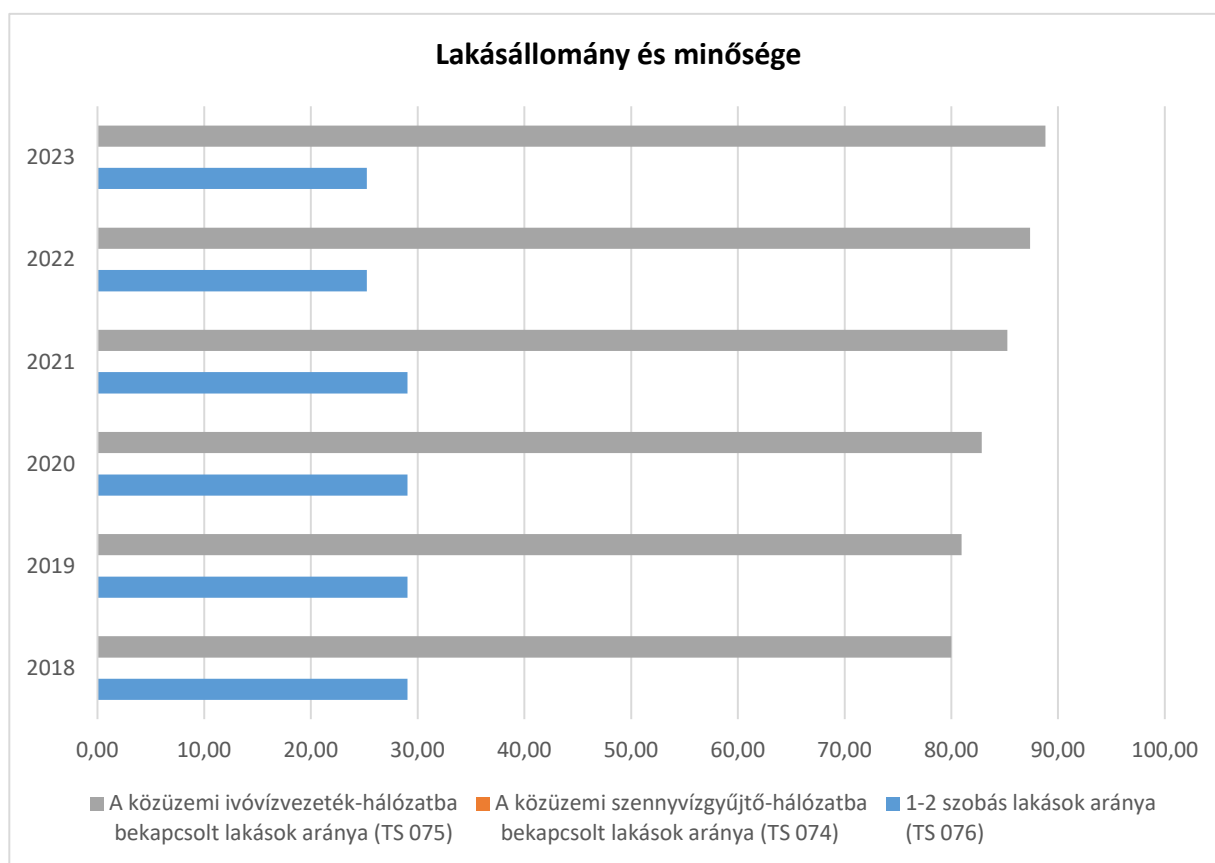
Településünkön nem jellemző ellátási forma az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás igénybevétele.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	210	0	0,00	29,05	0,00	80,00
2019	210	0	0,00	29,05	0,00	80,95
2020	210	0	0,00	29,05	0,00	82,86
2021	210	0	0,00	29,05	0,00	85,24
2022	206	0	0,00	25,24	0,00	87,38
2023	206	0	0,00	25,24	0,00	88,83

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Muhi Község 475 fős lakossága 206 db lakásban él, a lakások száma már évek óta nem változott, ez azt jelzi, hogy az itt lakók anyagi helyzete miatt nem mernek belevágni lakásépítésbe, sokkal inkább jellemző az idős lakosoktól megvásárolt ingatlanok felújítása. Akadály továbbá az építési telkek hiánya.

Szociális bérlakás, adósságkezelésbe bevont család nincs. Szegregált lakóköznyezetben élő lakos nincs. A közüemi szolgáltatások (vezetékes víz, villany, gáz) majdnem minden lakásban elérhetők. Csatornahálózat 2024. év óta van a községban.

Illegális személtlerakó, döngkút nincs a településen.

a) bérlakás-állomány

Településünkön bérlakás nem található.

b) szociális lakhatás

Településünknek nincs szociális lakásállománya.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

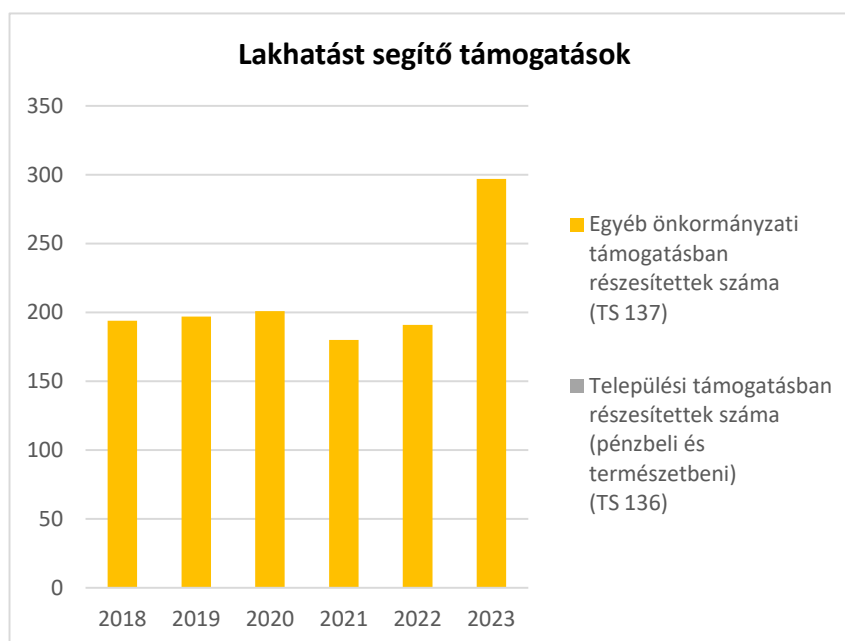
Településünkön nincs egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

d) lakhatást segítő támogatások

A szegénység egyik jellemzője a lakhatással összefüggő közüemi díjhátralékok, illetve lakáshitel tartozások felhalmozódása. A hátralékról és tartozásokról nem rendelkezünk adatokkal.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	194
2019	n.a.	197
2020	n.a.	201
2021	n.a.	180
2022	n.a.	191
2023	n.a.	297

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési támogatásokat, valamint az egyéb önkormányzati támogatásokat igénylők száma növekedett 2018-ról 2023-ra, melynek oka az, hogy sajnos egyre többen jogosultak a támogatásra. Nincs információja településünknek elégtelen lakhatási körülményekről. Hajléktalan nem él községünk területén.

e) eladósodottság

Tipikus hazai jelenség, hogy a lakásállomány döntő többsége magántulajdonban van. A megfelelő színvonalú lakáshoz jutás megfizethetősége az átlagos helyzetű, szülői-rokoni segítségre nem számító családoknak komoly gondot jelent. A tulajdonosokra óriási terhet ró a lakásvásárlási, lakás

felújítási céllal felvett, főként devizaalapú kölcsönök törlesztése. Mivel a hitelek fedezetéül számos esetben az adósok lakóingatlana szolgál, fizetéseketelenné válásuk esetén lakhatásuk is veszélybe kerül.

A lakosságot érintő eladósodottságról (lakáshitel tartozás, közműtartozások) adatokkal nem rendelkezünk.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Községünkben egy külterületi lakóingatlan van, ahol 2 fő él.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A szegregáció fogalma alatt az alacsony társadalmi státuszú családok koncentrált együttélése értendő. A szegregátumok lehatárolása az ún. szegregációs mutató alapján történik: azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a népszámlálási adatok alapján a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja a 35%-ot. Településünkön nincs szegregátum.

- a) a telep, / szegregátum, mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, / szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön nincs önálló orvosi ellátás, a betegeket heti két-két alkalommal az Ónod Községorvosai, felnőtt és gyermekorvos látja el. Fogorvos nincs helyben, Ónodon biztosított az ellátás. A

védőnő szintén Ónodról jár ki, sajnos tanácsadásra Ónodra kell járni.

Járóbeteg szakellátás, szakrendelés a környező városokban Miskolcon és Tiszaújvárosban érhető el.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermek- orvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszer árak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	0	29	1,00
2019	0	0	0	0	28	1,00
2020	0	0	0	0	25	1,51
2021	0	0	0	0	28	1,98
2022	0	0	0	0	21	2,00
2023	0	0	0	0	16	2,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma az elmúlt években növekedett. Az ápolási díjra jogosultak száma jelentősen nem változott.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya két évente szervez tüdőszűrést szűrőbusszal, melyen a lakosság jellemzően részt vesz.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés településünkön nincs.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés keretein belül étkező gyermekek, felnőttek, szociális és gyermekjóléti ellátásban részesülők számára egyaránt fontos, hogy az általuk elfogyasztott ételek megfelelő minőségben és mennyiségben kerüljenek asztalukra. A településünkön az óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a Tiszaparty-Food Kft biztosítja az étkeztetést.

Az általuk biztosított étrend az óvodás korosztálynak megfelelő mennyiségű, minőségű, összetételű.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat kiemelt feladata, hogy törődjön polgárai testi-lelki egészségével. A felmérések szerint a felnőttek nem egészen 20 %-a, míg a fiataloknak ennél is kisebb százaléka mozog rendszeresen. A mozgásszegény életmód következtében a fiatalok 30-40 %-a gerincferdüléses, 20 %-a túlsúlyos, elhízott. Már a fiatalok között sokan vérnyomás problémákkal és cukorbetegséggel küzdenek. A felmérések kimutatták, hogy a fiatalok fizikai terhelhetősége rendkívül alacsony. Az Önkormányzat kiemelt célja, hogy megteremtődjön a település lakosai számára változatos mozgásformákat elősegítő színtér. E cél megvalósításához keressük a pályázati lehetőségeket. A mozgás-gazdag életmódnak be kell épülnie a társadalmi köztudatba. A sportolási tevékenység helyszínei a településen a sportpálya. 2021-ben műfüves pályával gazdagodott a sportpálya. 2026. tavaszán került átadásra a kondipark, kisgyermek sportolási igényét is kiszolgáló játszótér mellett.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat tájékoztatja mindazokat, akik igénybe kívánják venni a különböző szociális szolgáltatásokat.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A drogprevenció rendkívül fontos feladat, a folyamatosan zajló megelőző munka résztvevői az ifjúságvédelemmel foglalkozók, a drogambulancia munkatársai, a rendőrség bűnmegelőzéssel foglalkozó szakemberei, az önkormányzat illetékesei, a Család- és Gyermejkölési Szolgálat, az iskolai védőnői hálózat, illetve az ifjúsági kortárs-segítők, mentorok is.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor, mivel hátrányos megkülönböztetés senkit nem ért. Muhi Község Önkormányzata intézményfenntartói jogkörében eljárva minden évben ellenőrzi az intézményekben folyó szakmai munkát, az ellenőrzések során hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére vonatkozó információ, dokumentum gyakorlat, adat, tény nem merült fel.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLV. törvény 152. §-a részletezi az egészségügyi alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatokat. Az egészségügyi ellátás személyi és tárgyi feltételei megfelelőek a településen. A lakosság egészségügyi alapellátása biztosított.

A településen népkonyha nem működik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Az közösségi színtér működéséről az önkormányzat gondoskodik. Költségvetésében biztosítja a működés személyi és tárgyi feltételeit.

A könyvtár együttműködik a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi könyvtárral. Az internet térhódításával a könyvtár használata visszaszűkült.

A **művelődési ház**, mint szintér célja, hogy a településünkön élők kulturális és szabadidős programjainak szervezését biztosítsa, a magyar nemzeti kultúra hagyományait megismertesse, átörökítse, értéket közvetítsen a helyi lakosok, kicsik és nagyok számára egyaránt. Helyet ad az önkormányzat és intézményei rendezvényeinek (közmeghallgatás, fórumok), állami és társadalmi ünnepeknek. A művelődési házban minden év októberében megrendezésre kerül az Idősek Napja rendezvény, ahol a település idős lakossága különböző szórakoztató előadásokon vehet részt. A művelődési ház épületének energetikai korszerűsítése megtörtént, a homlokzat szigetelésre került, nyílászárói kicserélésre kerültek, akadálymentes vizesblokkal gazdagodott. A 100 fő befogadására alkalmas terme is teljes felújításon esett át. Az idősek napi rendezvény mellett a falukarácsony, farsang- és szüreti bálók, Muhi Csata megemlékezés is itt kerül megrendezésre. Szabadidős programoknak a Sportközpont is remek színtere.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	23	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Településünkre nem jellemzőek az etnikai konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Megszerveztük az önkéntes munka lehetőségét a településen, az aktív korúak rendszeres szociális segélyében részesülők számára is biztosítunk lehetőséget arra, hogy a támogatás folyósításához szükséges 30 napos foglalkoztatást önkéntes munkával is megszerezhessék.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Muhi községben nincsenek nemzetiségek.

e) helyi lakossági önszerveződések

Településünkön nincsenek helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nem működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony képzettségi szint, magas munkanélküliségi mutatók	Képzési mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése,
Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák	prevenció, szűrőprogramok

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyerekszegénység egyik kiemelt oka a szülők munkanélkülisége. A szegény gyermekek 60%-a inaktív, illetve alacsony munkaintenzitású családokban él. A társadalmi juttatások szegénység csökkentő hatását tekintve uniós összehasonlításban jól áll Magyarország, mivel a pénzügyi juttatásoknak Magyarországon jelentős jövedelemkiegészítő hatásuk van. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzügyi juttatások rendszereiből.

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A Nemzeti Stratégia minden gyermekre kiterjed, de a hátrányos helyzetű gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akik érdekei a legjobban sérülnek.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A táblázat a gyermekek számának arányát és megoszlását mutatja településünkön életkor szerinti korcsoport bontásban:

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	254	243	497	51,11%	48,89%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			18	3,62%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	42	33	75	8,45%	6,64%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	7	7	14	1,41%	1,41%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Muhiban a gyermekek közül a 0-14 éves korcsoport aránya magas, az állandó népességhez viszonyítva 15,09 %, ennek oka a magas gyermekvállalási hajlandóság és a kormány családpolitikája, a Családi Otthonteremtési Kedvezmény rendszere.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Az alábbiakban segítségül elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzügyi és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése.

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,

- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

4.1.1. számú táblázat – Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

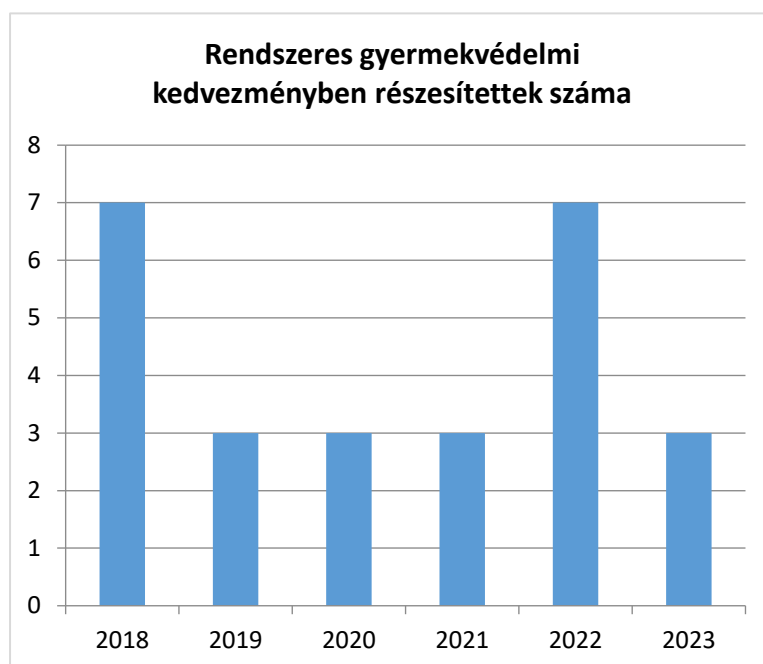
Nem releváns. A településen védelembe vett, veszélyeztetett gyermek jelenleg nincs

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	7
2019	3
2020	3
2021	3
2022	7
2023	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek helyzetének javítása érdekében rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre 2021. évben 3 fő (gyermek/fiatal felnőtt) volt jogosult, majd 2022-ben ez a szám 7 főre emelkedett.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítására kérelem és megfelelő igazolások benyújtását követően kerülhet sor. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők esetében a kérelem benyújtásával egyidejűleg kérhető a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 1 (1család) jogosult, aki hátrányos helyzetű.

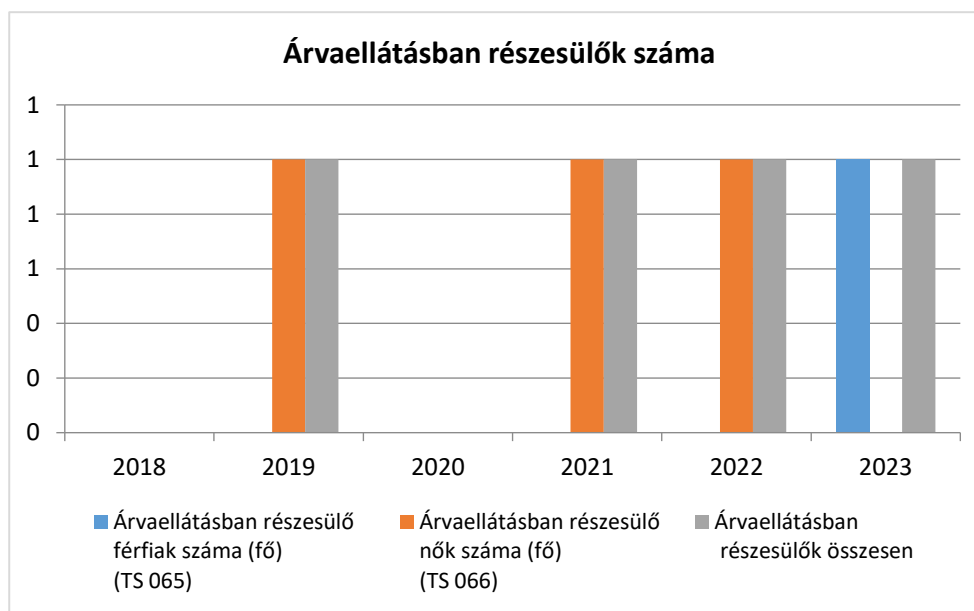
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával a gyermek – a család szociális helyzete alapján – jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, tankönyvtámogatásra, valamint évente két alkalommal gyermekenként pénzbeli támogatásra.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Árvaellátást azok a gyerekek kaphatnak, akiknek egyik vagy mindkét szülője meghalt, és ezért egyszülős családban vagy szülő nélkül nőnek fel. A jogosultság feltétele, hogy az elhunyt szülő biztosítási jogviszonyban állt, és megszerezte az ellátás megállapításához szükséges szolgálati időt. Az árvaellátás alapesetben a gyermek 16. életévéig jár. Azonban, ha a gyermek iskolában, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok időtartamára, de legfeljebb a 25. életévéig jár. Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	0	0	-
2019	0	1	1
2020	0	0	-
2021	0	1	1
2022	0	0	-
2023	1	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Községünkben az árvaeállításban 2019-ben és 2021-ben és 2023-ban részesült 1-1 gyermek.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A szegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50 %-os kedvezményben részesülnek az étkezés igénybevétele esetén.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkön nem él nem magyar állampolgárságú gyermek.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.**

Nincs ilyen gyermek településünkön.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nincsenek szegregátumok.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)**

Településünkön nincs önálló védőnői ellátás, a gyermekeket Ónod Község védőnője látja el

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)**

Településünkön nincs önálló gyermekorvosi ellátás, a betegeket heti két alkalommal Muhiban, a többi napokon pedig Ónodban, Ónod Község gyermekorvosa látja el.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok**

Az óvodában elvégezhető fejlesztések helyben történnek, egyéb speciális ellátás Miskolcon, a megyeszékhelyen és Tiszaújvárosban igényelhető. A korai fejlesztés és gondozás érdekében az óvodában foglalkoztatott pedagógusok munkáját igény szerint gyógypedagógus, logopédus segíti heti rendszerességgel. A gyógypedagógus a szakvéleményben javasolt időtartamnak megfelelően, foglalkozott minden SNI gyermekkel.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;**

A Kesznyéten Község Önkormányzata **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat** látja el a Család és Gyermekjóléti Szolgálat Gyvt. 39-40/A. § -a, valamint az Szt. 64.§ -a szerinti feladatokat. Ellátási területét Kesznyéten, Kiscséc, Girincs és Muhi községek közigazgatási területén.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a Kesznyéten Község Önkormányzata hivatalos helyiségében (3579 Kesznyéten, Béke tér 17.) rendelkezik iroda helyiséggel, váróhelyiséggel személyzetimosdóval, és melegítő konyhával.

Tárgyi eszközök adottak: íróasztal, székek, zárható iratszekrény, telefon, számítógép, nyomtató, fénymásoló, internet. A gyermekek számára játékok, könyvek biztosítottak.

A személyi feltételek 1 főállású, felsőfokú szakképzettséggel rendelkező családsegítő munkatárs, valamint 1 fő megbízási szerződéssel rendelkező családsegítő munkatárs alkalmazásával kerül biztosításra.

A családsegítők leterheltek, nagyon magas esetszámmal, szerteágazó problémakörökkel, különböző korú gyermekekkel és családjaikkal dolgoznak.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok által szervezett foglalkozások lehetőséget teremtenek a szakembereknek arra, hogy a résztvevőkkel megismertessék a szolgálat által nyújtott további szolgáltatásokat, felmerülő problémák esetén a segítségnyújtás lehetőségeit. A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A gyermeknevelés terén főleg az jelenti a problémát, hogy a szülők következtlen, ráhagyó nevelési módszereket alkalmaznak, nem fordítanak kellő odafigyelést gyermekeik tanulmányi munkájára, szabadideje eltöltésére, illetve aktuális problémáira. A problémás gyerekek sem tekintik a szülőt partnernek abban, hogy aktuális gondjaikkal hozzájuk forduljanak. Ez a problémakör megjelenik a gyermekek viselkedés-, és magatartásbeli problémáik okaként. Egyre több jelzés érkezik oktatási intézményektől a gyermekek viselkedés-, és magatartásbeli problémáikra vonatkozóan, melyek egyértelműen visszavezethetők adott tanulók esetében a kiegyensúlyozatlan otthoni viszonyokra. Ezért fontos a család, mint egység gondozása.

A család- és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja:

- a) a szülőt, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
- b) a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
- c) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és
- d) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás után követése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az után követést végző szervezet felkeresését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a szociális segítőmunka keretében:

- a) segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
- b) az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
- c) koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,
- d) az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve - az előbbiek mellett - a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő

személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,

e) a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét,

f) közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében.

a) folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,

b) a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,

c) a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,

d) és segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából:

a) olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna, és

b) kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél az a) pont szerinti programok megszervezését.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat:

a) segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,

b) tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,

c) a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít, és

d) a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 47/A. § (6) bekezdése alapján tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

A család- és gyermekjóléti szolgálat felé jelzést nem igénylő problémák összefoglalása

- A szakrendelésre beküldött, de azokon meg nem jelenő betegek nagy aránya.

- Szakértői vizsgálaton megjelenés elősegítése.

- Hiányzó orvosi, vizsgálati eredmények beszerzésének elősegítése.

- A lakhatási körülmények nem megfelelőek, szakképesítés hiányában a munkaerő piacon nem tudnak elhelyezkedni.

- A hanyagabb szülői felelősségvállalással összefüggésben megjelennek a még jelzést nem igénylő oktatási, nevelési, anyagi és higiéniai problémák.

- Az iskola részéről a felszerelés hiánya és a magatartási problémák jelentenek gondot, mely esetekben a szülőkkel, iskolai szociális segítőkkel való konzultációk is hatékonyak bizonyultak.

- A már nem tanköteles, elhelyezkedni nem tudó fiatalok nem tudják a szabadidejüket tartalommal megtölteni.

- A rossz szociális körülmények között élő családok nem minden esetben kerülnek a szolgálat látókörébe, mert körülményeikhez képest megfelelően gondozzák gyermekeiket, jelzést nem igényelnek.

- A köznevelési intézmények a jelzést nem igénylő problémákat szóban jelzik, melyek megoldásához a kellő támogatást minden alkalommal megkapják, illetve intézményen belül megoldják azokat.
- A jelzést nem igénylő problémák nem mindig kapnak kellő hangsúlyt, pedig a megelőzés lehetne az egyik első dolog, ami a későbbi súlyosabb problémák bekövetkezését csökkentené.

A gyermekjóléti szolgáltatás nehézségei:

- a terület sajátosságai miatt nehézséget okoz a kollégáknak az effektív hatáskifejtés;
- önkéntesség elvén működik, így az együttműködés a kliens oldaláról gyakran felszínes;
- a prevenciós programok lebonyolítása finansziális kérdés, így függ az önkormányzat támogatásától;
- szülők életvitele meghatározza a gyermek életvitelét;
- életviteli alapismeretek hiányosak, látszólag elfogadják az ilyen jellegű irányítást, de minden családban, minden nap nem tudunk felügyelőként jelen lenni. A viszonylagos javulást követően az elért színvonalat nem képesek megtartani. A szülők előtt sem volt megfelelő példa.
- a klienseket kilátástalanság, negatív jövőkép (amennyiben egyáltalán van), fásultság jellemzi.

A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai közül a Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda nem működik a községben.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -

- a bölcsődei ellátás,
- a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- az alternatív napközbeni ellátás.

Muhi községben bölcsőde és családi napközi nincs, de egyenlőre a környező településeken lévő bölcsődéket sem veszik igénybe a szülők.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.

2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

f) gyermekvédelem;

A szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkózásának segítése csak a szülők bevonásával együtt lehet sikeres. A hátrányos helyzetű családok gondozásában, a gyermekeket veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzésében, megszüntetésében, az ágazatközi (oktatási, egészségügyi, gyermekjóléti) együttműködés megszervezésében kitüntetett szerepe van a család- és gyermekjóléti szolgálatoknak. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, és fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Muhiban nem működik Családok Átmeneti Otthona és Gyermekek Átmeneti Otthona sem, azonban Miskolcon több is található, így a krízishelyzetbe került édesanyák, családok ott vehetik igénybe ezt a szolgáltatást.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A helyi óvodában rendszeresen szerveznek az egészség megőrzésére irányuló programokat. Sportolási lehetőség az óvoda tornatermében, a sportpályán, műfüves- és bitumenes pályán, játszótéren, kültéri kondiparkban megoldott.

Muhiban iskola nincs, területileg a Sajószögedi Kölcsey Ferenc Általános Iskola fogadja gyermekeinket. Az iskola pedagógia programjában önálló fejezet foglalkozik az **egészségneveléssel**, szem előtt tartva azt aényt, hogy az iskolának különleges szerep jut e feladatban, hiszen ez az a hely, ahol idejük legnagyobb részét eltöltik a gyerekek. A program rögzíti az összesített iskolai egészségnevelési programot éves szinten, havi lebontással. Az **egészséges életmódra nevelés** célja a gyerekek, tanulók személyes részvételén keresztül az attitűd és szemléletek formálása, a család és a közösség értékeinek megőrzése az egészséges életmód kialakításának érdekében, melynek eredményeként egy önmagával, társaival, az épített és természetes környezettel harmóniában élő, egészséges és felelősen cselekvő személyiség alakulhat ki.

Az egészséges életmódra nevelés az iskolában tanórákon (testnevelés, környezet, technika, osztályfőnöki óra stb.), nem hagyományos tanórai keretben (erdei iskola, témanap stb.) és tanórán kívül (diáksportköri foglalkozások, szakkörök, sportrendezvények, osztálykirándulások, táborok, takarítási, fásítási akciók, pályázatok, vetélkedők, kiállítások stb.) is megvalósul. Az iskolában folyó egészségnevelési munkát a pedagógusok komolyan veszik és szép sikereket, eredményeket érnek el a különféle versenyeken.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Muhi községben a tanév, nevelési év során az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű **gyermekétkeztetés** a Tiszaparty Food Kft-vel kötött együttműködési megállapodás alapján kerül biztosításra. A Gyvt. rögzíti a gyermekétkeztetést érintő normatív kedvezmény mértékét. Hétfégi és szünidei étkeztetésre igény nem merült fel.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az önkormányzat közreműködik a szervezésben és támogatja a helyi szinten szerveződő kézműves foglalkozásokat, nyári táborokat, amelyen a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek együtt vesznek részt.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzat minden esetben törekszik az egyenlő bánásmódra. Így az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Önkormányzatunk évek óta részt vállal a **Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj** programban, mely az esélyteremtés érdekében a szociálisan hátrányos helyzetű, rászoruló, felsőoktatásban tanuló fiatalokat ösztönzi jobb tanulmányi eredmény elérésére. A korábbi években nem volt pályázó, 2026-ban egy fő vesz részt a programban.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az alábbiakban áttekintjük – *az egységes szemlélet miatt* - azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a köznevelésre vonatkozóan meghatározzák az esélyegyenlőség biztosítását. A köznevelési intézmények 2013. január 1-étől – *az óvodák kivételével* – nem önkormányzati fenntartásúak.

Fogalmak:

- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:
 - a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)
- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót
- Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók: a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

- Aránytalan teher: Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - *a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve* - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont).

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban. Így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	16	0	0,00
2019	16	0	0,00
2020	22	0	0,00
2021	21	0	0,00
2022	21	0	0,00
2023	18	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Muhi községben, az óvodában helyhiány miatt elutasított gyermek nincs, a 0-6 éves korúak számához elegendő az intézmény férőhelye. Mivel egy intézmény van nincs szükség körzetek kialakítására.

Jelenleg a községünkben nincs hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermek.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	1	3,70
2019	n.a.	1	5,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Jelenleg a községünkben nincs hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolás gyermek.

Településünkön 1-4. évfolyamos általános iskola működött, a 2025/2026-os tanévben már az is megszűnt.

Az 1-8. évfolyamos tanulók a Sajószögedi Kölcsey Ferenc Általános Iskolába járnak vagy egyéb nagyobb településeket választanak iskolai tanulmányaik folytatásához: pl. Tiszaújváros, Nyékládháza, Sajószöged.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban táblázat vonatkozásában az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal. Településünkön középiskola nem működik, az eljáró tanulók HH/HHH adatai nem szerepelnek a TeIR és KSH Tstar rendszerében.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	0	0

2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

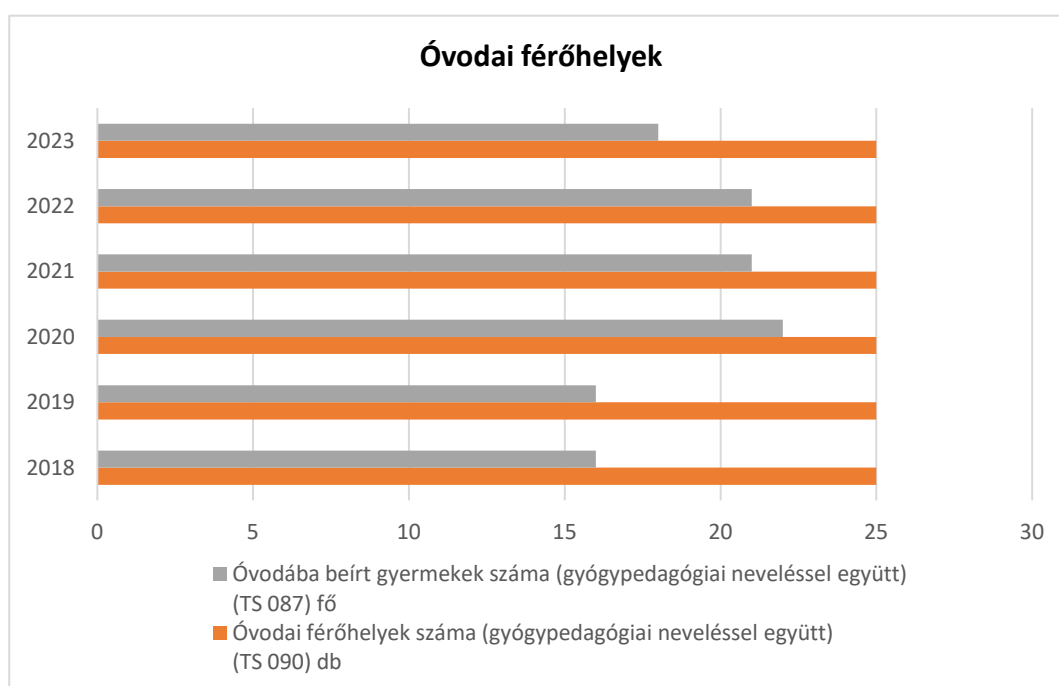
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG Pöttömkert Óvoda adatai		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	25	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:00	16:00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	20	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	-
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	-
Gyógypedagógusok létszáma	-	-
Dajka/gondozónő	1	-
Kisegítő személyzet	1	-

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma – gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

				együtt) (TS 088)	együtt) (TS 087)		oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	1	25	1	16	0	0	16
2019	n.a.	1	25	1	16	0	0	16
2020	n.a.	1	25	1	22	0	0	22
2021	n.a.	1	25	1	21	0	0	21
2022	n.a.	1	25	1	21	0	0	21
2023	n.a.	1	25	1	18	0	0	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

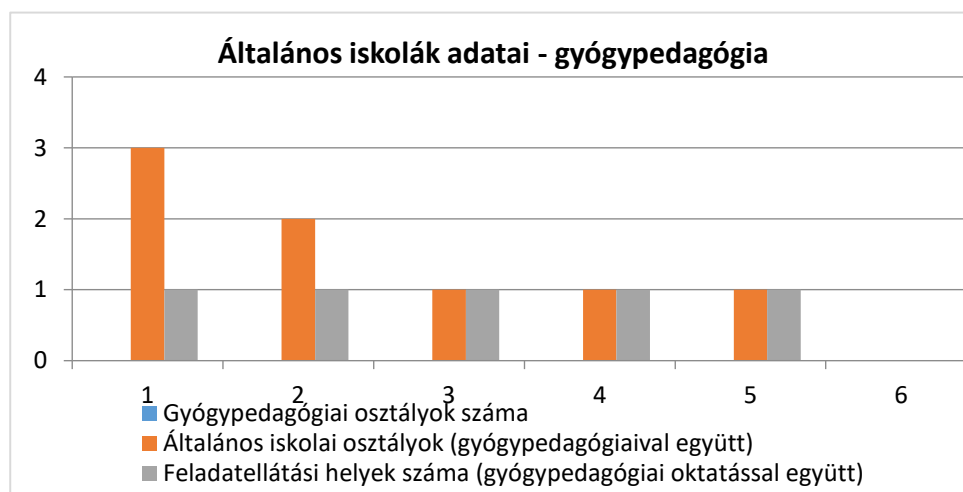
Az óvodás korúak nevelésének ellátását egy 25 férőhelyes intézmény látja el, mely egy csoporttal működik.

A személyi feltételek megfelelőek. SNI –s gyermek nincs az óvodában

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	3	1	9,00	33,33
2019	0	2	1	10,00	35,00
2020	0	1	1	12,00	33,33
2021	0	1	1	18,00	38,89
2022	0		1	19,00	47,37
2023	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés, intézmények közötti és az intézményeken belüli szegregációról nincs tudomásunk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Településünkön csak egy intézmény működik, összehasonlításra nincs lehetőség.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Jelenleg halmozottan hátrányos helyzetű vagy hátrányos helyzetű gyermek nincs a településen

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Általános iskola nem működik a településen, így a gyermekeknek 1. osztálytól ingázniuk kell az iskolába.	Iskola újraindításának lehetőségeit vizsgálni.
Az iskolai elfoglaltságon felüli szabadidő hasznos eltöltése nem valósul meg, hiányoznak a devianciákat megelőző prevenciós programok	Felvilágosítások szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségét az alábbi jogszabályok nevesítik:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Muhiban az állandónépességben belül a nemek aránya kiegyenlített, melyből a nők 49,50 %-ot képviselnek, korcsoportok szerint a 65 éven felüliek vonatkozásában ez az arány 54,08 %-ra emelkedik.

Esélyegyenlőségi problémák, amelyekkel a nők találkozhatnak:

- az egyenlőtlen családi feladatmegosztás,
- a 45 év felettiek esetében a változó képzettségi követelményeknek való megfelelés,
- a pályakezdők szakmai tapasztalatának hiánya,
- a munkahelyről a hosszabb idejű távolmaradás (gyermekvállalás, szakmai ismeretek frissítése),
- a jövedelmek, a munkahelyi előmenetel lehetőségének egyenlőtlensége.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni. Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Az Európai Unióban nálunk a legalacsonyabb a nők részvétele a döntéshozásban. A nők esélyegyenlősége azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A megkülönböztetés tilalma szerint neme alapján senkit sem érhet negatív diszkrimináció. Magyarország Kormánya azonos jogokat kíván biztosítani a nőknek a mindennapokban, elkötelezett, hogy a nemek azonos módon érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak.

A nők munkaerőpiaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térbeni és időbeni mozgásterüket, mivel hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállaltak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. Leginkább a nőket érinti a karrier vagy

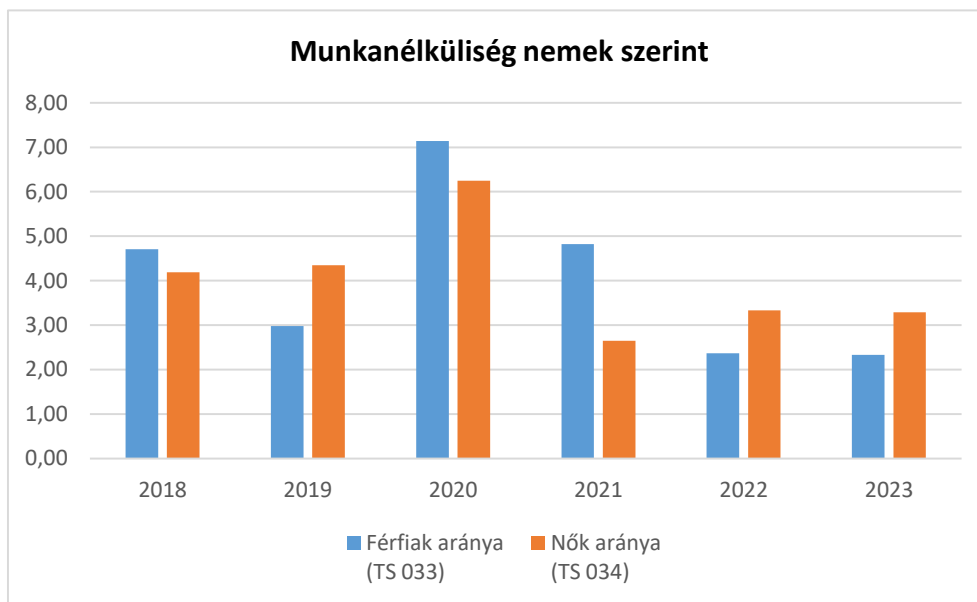
család közötti választási kényszer, dilemma. Egyik oldalon a pénzkeresés, a szakmai tudás, az előmenetel áll, a másik oldalon van a család, az otthonteremtés, a háztartás, a gyermeknevelés, annak örömeivel és problémáival. A nő legnagyobb gondja és feladata, hogy összeegyeztesse a munkát és a családot, mellyel nem könnyű megbirkózni. A munkáltató és a társadalom számára is örömmel kellene lennie, ha egy nő, a család gyermeket vállal. A munkáltatók nagy része nem szívesen alkalmaz fiatal nőket, mondván, hogy hamarosan szülni fognak, s ezért korlátozottabban tudnak rájuk számítani, tartanak tőle, hogy a kisgyermek nevelése során sokat fognak hiányozni. Kétségtelen, hogy a szülési szabadság, és a GYES időszaka alatt, valamint később a gyermek esetleges betegsége miatt hosszabb rövidebb ideig kisnek a munkából. A fentiek miatt sok munkáltató munkaviszony létesítésekor, vagy akár előmenetelben is a férfiakat részesíti előnyben. Mindezek hatására a nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában, akik éppen ezért gyakran kisebb presztízsű munkakörökben dolgoznak, alacsonyabb munkabérért, kevésbé vállalnak nagyobb leterheltséggel járó, mobilitást igénylő feladatokat, karrier helyett a családot választják. Ugyanakkor a munkáltatóknak be kell látniuk, hogy igenis vannak olyan területek, amelyeken a nők sokkal jobban érvényesülnek, mint a férfiak. Például egy kellemes női hang a telefonban, vagy a nők által végzett precíz munka egy-egy feladat során nélkülözhetetlen lehet, nem beszélve a nők ösztönös megérzéseiről, érzékenységéről, amit a munkába visznek, szintén pótolhatatlan.

2022 júliusában Magyarországon a 15–64 évesek közül 4 millió 589 ezren minősültek foglalkoztatottnak, a korcsoportra jellemző foglalkoztatási ráta 74,4 százalék volt. A férfiaknál a foglalkoztatottak létszáma – 14 ezer fős növekedéssel – 2 millió 438 ezer főt ért el, foglalkoztatási rátájuk 0,8 százalékponttal, 79 százalékra nőtt. A nők esetében a foglalkoztatottak létszáma 27 ezerrel, 2 millió 151 ezer főre, a foglalkoztatási ráta 1,3 százalékponttal, 69,7 százalékra emelkedett. Muhiban ezen arány meghatározásához sajnos nem áll rendelkezésre a foglalkoztatottság területén készített nemekre érzékeny adatgyűjtés és elemzés. Viszont a meglévő munkahelyek többségében nők dolgoznak, pl: óvoda pedagógusok, dajkát, bolti eladók.

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének, rendelkezik esélyegyenlőségi tervvel. Az önkormányzat külön figyelmet fordít azon női munkatársaival való folyamatos kapcsolattartásra, akik kisgyermeküket otthon nevelik.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	4,71	4,19	4,45%
2019	2,98	4,35	3,67%
2020	7,14	6,25	6,70%
2021	4,82	2,65	3,74%
2022	2,37	3,33	2,85%
2023	2,33	3,29	2,81

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

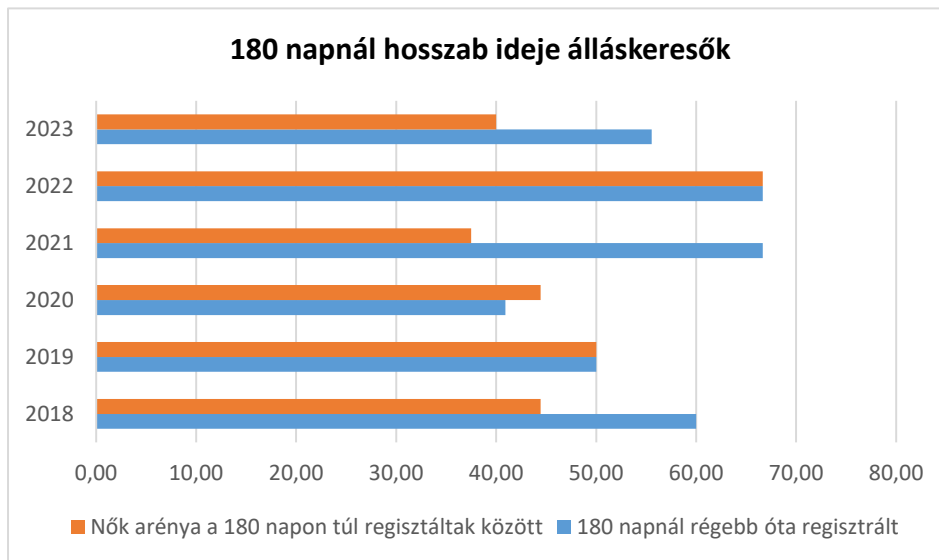

A számadatok mutatják, hogy a településen 2018-2023. év között a munkanélküli férfiak aránya csökkent, míg a nőké nőtt, kivéve a 2020-as évet, amikor valószínűleg a Covid járvány miatti bezárások miatt megemelkedett a munkanélküliek száma. A munkanélküli férfiak számának csökkenése betudható a rendszeres közfoglalkoztatási programoknak. Településünkön is magasabb a női állás keresők aránya.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	60	44,44
2019	50	50
2020	40,91	44,44
2021	66,67	37,5
2022	66,67	66,67
2023	55,56	40

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

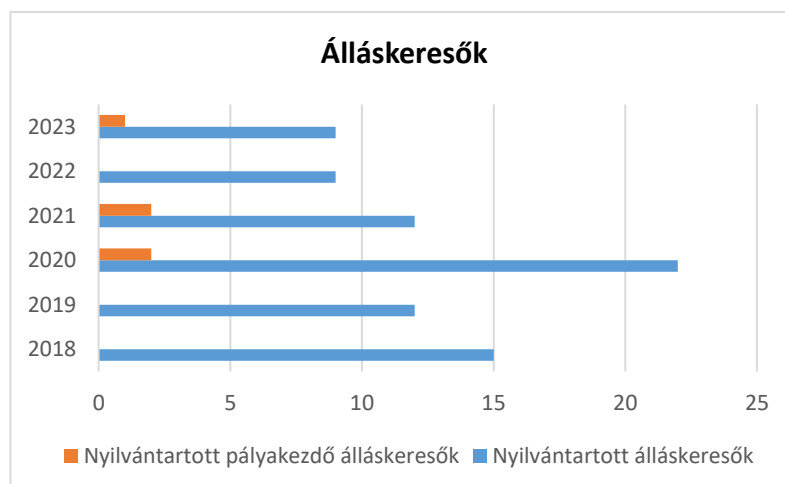
A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint a gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerekek.

A 180 napnál régebben állást keresők száma emelkedett.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	fő
2018	15	0
2019	12	0
2020	22	2
2021	12	2
2022	9	0
2023	9	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő álláskereső száma az elmúlt 3 évben csökken, melynek oka a fiatalok foglalkoztatását ösztönző adókedvezmények megjelenése, valamint a fiatalok külföldön történő munkavállalása.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkaerőpiacról történő kiesés nem csak és nem elsősorban a szaktudás elavulása miatt jelent nagy hátrányt a kisgyerekes nőknek. Fontos probléma lehet a kapcsolati háló gyengülése, ám a szakmai, munkahelyi kapcsolatok ápolása segítheti a visszatérést. A statisztikai adatokból megállapítható, hogy az alacsony végzettséggel rendelkező nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából. Elhelyezkedési esélyüket tovább rontja, hogy többnyire az alacsony végzettséggel rendelkező nők vállalnak három vagy több gyermeket.

A településünkön működő közfoglalkoztatási program keretében a közterületek, intézmények zöld területeinek gondozását végzik a dolgozók, ennek a feladatnak az elvégzésére jellemzően nőket alkalmazunk.

A képzési programokon is nagyobb számban vesznek részt nők, elsősorban pályakezdők, illetve gyermekük gondozását ellátó anyák.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők szegénységi kockázata lényegesen magasabb az átlagnál, körükben a tartós és passzív munkanélküliség is gyakori, sok esetben nem látnak reményt a munkára, ezért egy idő után már nem is keresnek, amely egyre jobban megnehezíti az elhelyezkedési lehetőségeiket. Az általános iskolai végzettséggel elérhető munkahelyek komoly fizikai erőnlétet kívánnak, amit egészségi vagy családi állapotuk miatt nem tudnak vállalni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők hátrányos helyzetével nemcsak foglalkoztatás, hanem a jövedelmi viszonyok terén is találkozhatunk. Magyarországon az alkalmazásban álló férfiak és nők átlagos fizetése között mintegy 25-30 % különbség tapasztalható a férfiak javára. A munkahelyi lehetőségek egyenlőtlen volta nemcsak a jövedelmek terén, hanem a munkahelyi előmenetel kapcsán is jelentkezik. Az Ebkttv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is. A nők és férfiak politikai, gazdasági, valamint magánéletbeli egyenlősége szempontjából fontos, hogy a nők terveik, igényeik, képességeik ismeretében dönthessenek arról, hogy hány gyermeket, mikor és egymáshoz képest milyen időközökben szeretnének szülni. Ezeknek a tájékozott, felelős döntéseknek a hiányában sérült reprodukciós jogról beszélünk.

Településünkön nincs bérkülönbség.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, a gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Muhi Község Önkormányzata igyekszik a kisgyermeket nevelő nők munkaerő piaci esélyeinek tekintetében az óvodai férőhelyek számát bővíteni.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Ez a táblázathoz nem releváns, mivel a településünkön nincs védőnői ellátás, a szomszédtelepülésen Ónodban van védőnő, ő látja el a település gyermekeit is.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Muhiban nincs bölcsődei ellátás.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A településünkön a gyermekek és szülők egészségügyi, pszichés és mentális gondozását, illetve az iskolás korban előforduló magatartási, és/vagy tanulási zavarokat a védőnői szolgálat látja el. A közösségben élő családok gyermekeinek védelme a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata.

A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnők a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. A védőnők a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak „kezelése”, illetve megelőzése, vagy a rászorultak segítése mindig is fontos volt, ám sokáig a társadalomban ezt „családi belügyként” kezelték. Változás ezzel kapcsolatban 2004. május 1. hazánk EU-csatlakozása után történt, mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése 1582 (2002) számú ajánlásában kifejtette, hogy a családon belüli erőszak fizikai bántalmazásként, nemi erőszakként, fenyegetésként és megfélemlítésként egyaránt megnyilvánulhat. Felszólította a tagállamokat, hogy gondoskodjanak a családon belüli erőszak áldozatainak ingyenes jogi tanácsadásról, az áldozatoknak nyújtandó pszichológiai és pénzügyi segítségről, az áldozatok hatékony védelméről a sérelem elkövetése után és a jogi eljárás alatt, az áldozatokkal foglalkozó nem- kormányzati szervezetek támogatásáról és megfelelő szakemberek képzéséről. A családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak megelőzése a nemzeti stratégia fontos része, egyben a Kormány és a Belügyminisztérium számos külön intézkedést hozott ezen feladatok eredményes kezelése érdekében.

A családon belüli gyermek, vagy feleség bántalmazás legnagyobb része latens marad, a legtöbbször ez a pont a sértett-bántalmazott szégyenérzete miatt nem kerül nyilvánosságra, vagy nem válik ismertté még a közeli hozzátartozók és szűkebb környezet számára sem.

Mindezek alapján ki kell alakítani egy diszkrét jelzőrendszert annak érdekében, hogy az esetleges családon belüli erőszak a rászorultok védelme érdekében beavatkozást eredményezhessen. A jelzőrendszerben a gyermekjóléti szolgálat, a védőnői, háziorvosi hálózat, az iskolai gyermekvédelmi felelősi kör, a polgárőrség, egyéb civil szervezetek (egyház is) komoly szerepet kaphat.

Családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működik. A szolgálat ellátja a családsegítés, valamint a Gyvt. 39. és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. Amennyiben egy ügyfél legalább három alkalommal ugyanazon ügyben, problémával megjelenik, a Családsegítő Szolgálat felajánlja a családgondozást és együttműködési megállapodás megkötésére kerül sor.

Muhiban anyaothton, családok átmeneti otthona nem üzemel.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Az önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére, a településen működő költségvetési szervek vezetői között is a nők képviselnek nagyobb arányt.

A Pöttömkert Óvoda vezetője, a Kesznyéteni Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője és aljegyzője is nő, Muhi képviselő-testületének jelenleg egy női tagja van, a polgármester, a képviselő-testület bizottságába egy külsős női tagot vontunk be.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A családi szerepek tradicionális értelmezése a nőket gyereknevelési és háztartási feladatokra biztatja, amelyet azonban a modern társadalom nem, vagy csak kevéssé ismer el aktív munkavégzőként.

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekvállalás okozta hátrányok a munkaerő piacon	A kisgyermekes anyák foglalkoztatásának elősegítése, képzések, átképzések, szakképzések szervezése, részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzése
Családon belüli/kapcsolati erőszak jelenléte	A jelzőrendszer kialakítása, tagjainak tájékoztatása, áldozatsegítés

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Európában minden eddiginél hosszabb ideig élnek az emberek és idősebb éveiket is egészségesebben töltik, mint korábban. Az aktív idősödés lényege, hogy az évek előrehaladásával, egyre többet hozzunk ki magunkból, ne pedig kevesebbet. Az aktív idősödés cselevést kíván meg a gazdasági élettől és a társadalom egészétől is, hiszen a munkaerőpiacot, az egészségügyet, a szociális ellátásokat, a felnőttoktatást, a közlekedést vagy éppen az informatikai szektort alkalmassá kell tenni az idősök bevonására.

Az aktív időskor lehetőséget ad a mostani és a jövőbeni idősebb embereknek arra, hogy állásban maradjanak és tudásukat továbbadják, továbbra is tevékeny szerepet tölthessenek be a társadalomban, minél egészségesebb és boldogabb, teljesebb életet élhessenek.

A tevékeny öregkor nagyon fontos a nemzedékek közötti szolidaritás fenntartásában is azokban a társadalmakban, amelyekben egyre több az idős ember.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

- saját jogú; és
- hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj,
- a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

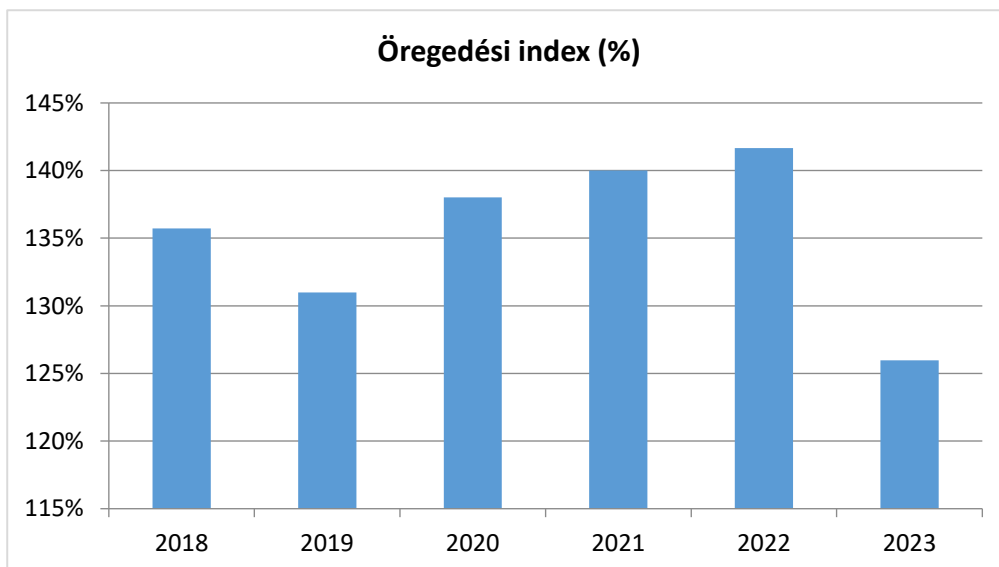
A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskori demográfiai folyamat jellemzői: növekszik az idősök aránya, az átlagéletkor várhatóan nő, a nők élettartama lényegesen hosszabb.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	95	70	135,71%
2019	93	71	130,99%
2020	98	71	138,03%
2021	105	75	140,00%
2022	102	72	141,67%
2023	97	77	125,97%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

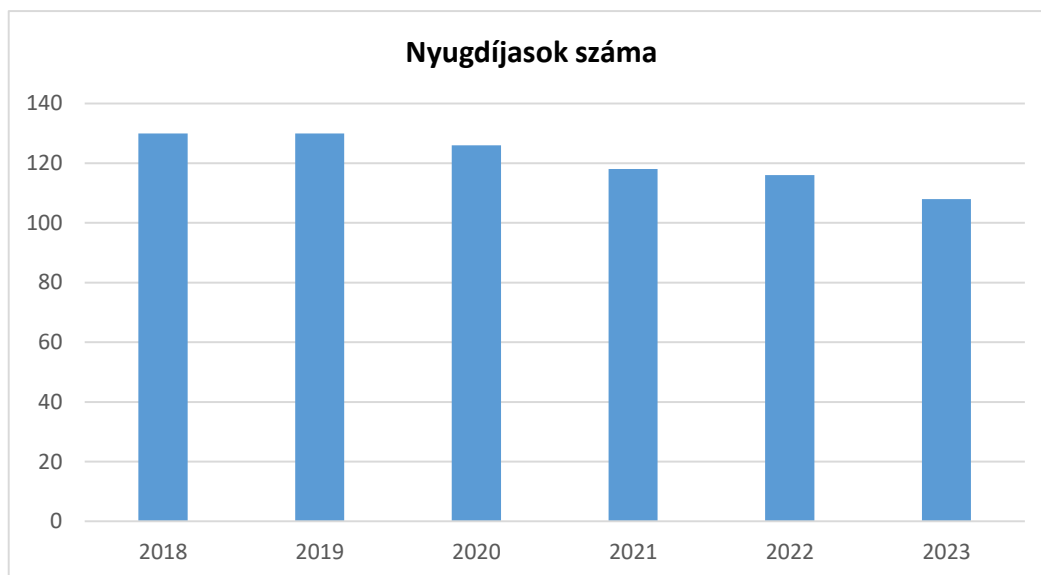
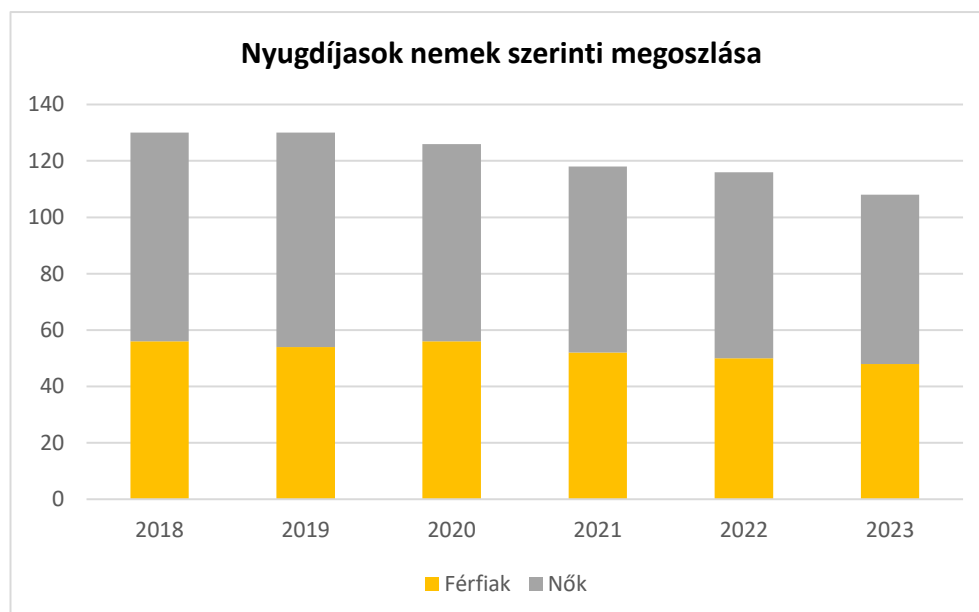
Az öregedési index 2022-ről 2023-ra csökkent.

Köztudott, hogy Magyarországon a kedvezőtlen férfi mortalitás miatt egyértelmű nőtöbbség van idősebb korban. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Ez növeli az életminőség romlásának kockázatát, hisz minden költséget egyetlen nyugdíjból kell finanszírozni. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. Ezen a téren jelentős a társadalmi szinten megoldásra váró problémák száma, a nyugdíjak reálértékének megőrzése, az idősek biztonságérzetének növelése, a szegénység, a megélhetési gondok elleni küzdelem. Nehezíti a helyzetet, hogy a családok aktív tagjai távol vannak, vagy a megélhetési gondok miatt több mint nyolc órát dolgoznak, így kevés idő marad az idősek gondozására, a velük való törődésre. Ennek hatására megnő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	56	74	130
2019	54	76	130
2020	56	70	126
2021	52	66	118
2022	50	66	116
2023	48	60	108

Forrás: TeIR, KSH Tstar

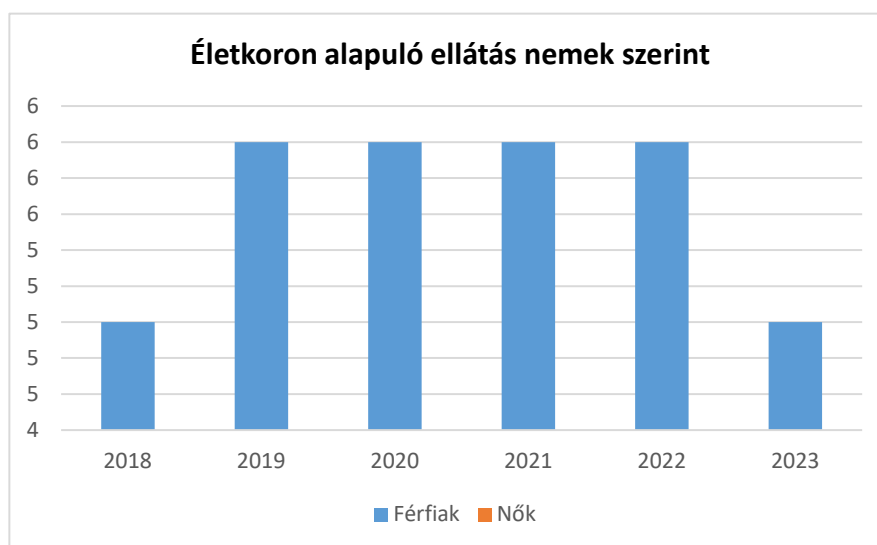

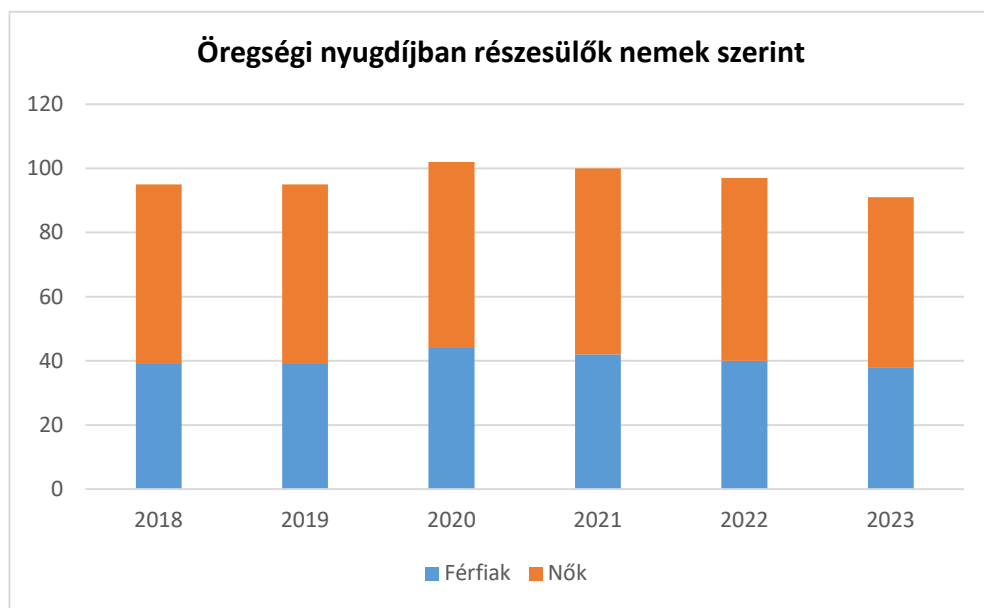
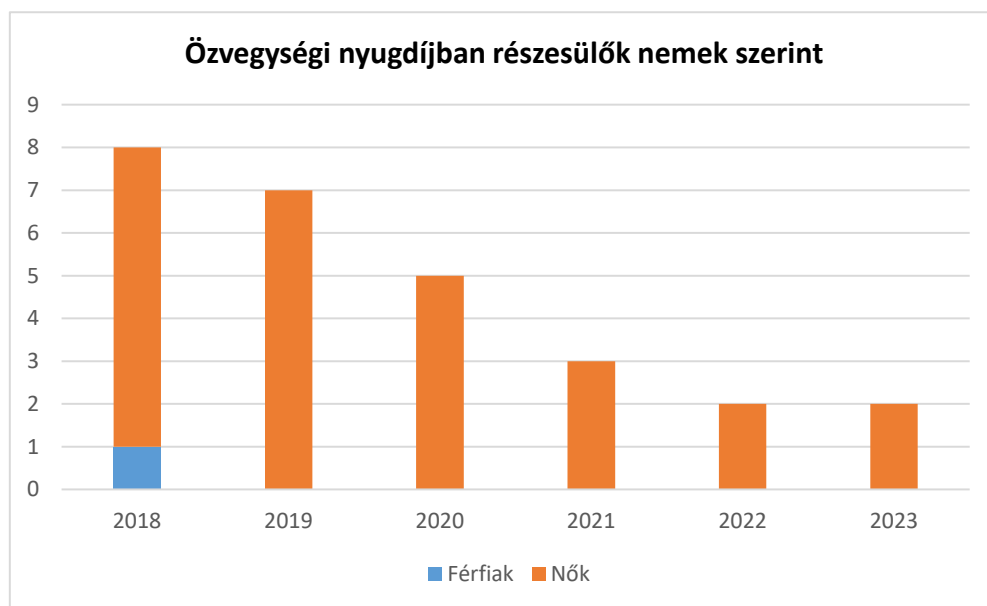
A táblázat adatai szerint az elmúlt 5 évben csökkent a nyugdíjban, ellátásban és járadékban részesülő férfiak és a nők száma is. A csökkenés mögött demográfiai okok és a nyugdíjra való jogosultsági korhatár változása áll. Az is megállapítható, hogy az ellátásban részesülők közül a nők aránya jóval magasabb.

Egyre nő az egyszemélyes háztartásban élő, segítségre, ápolásra szoruló idős emberek száma, de sok az olyan frissnyugdíjas is, aki aktív életmódra alkalmas, azonban anyagi, történelmi vagy kulturális okok miatt nem integrálódik a közösségi életbe és idős korára haszontalannak érzi magát.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	5	0	39	56	1	7	1
2019	6	0	39	56	0	7	1
2020	6	0	44	58	0	5	1
2021	6	0	42	58	0	3	1
2022	6	0	40	57	0	2	1
2023	5	0	38	53	0	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az öregségi nyugdíjat illetve özvegyi nyugdíjat a nők veszik inkább igénybe, melynek oka az, hogy a férfiak várható átlagéletkora alacsonyabb.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A nyugdíj mellett munkát végző idős népesség aránya Magyarországon (3 %), helyi adat sajnos nem áll rendelkezésre. A legtöbb munkaadó kevésbé vagy egyáltalán nem aknázza ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát. Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a

képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetnek vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén
(a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott állásukeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő össze- sen	15	12	22	12	9	9
41-45 év (TS 042)	Fő	4	4	4	4	2	1
	%	26,67%	33,33%	18,18%	33,33%	22,22%	11,11%
46-50 év (TS 043)	Fő	4	2	1	1	2	1
	%	26,67%	16,67%	4,55%	8,33%	22,22%	11,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	4	2	1	1	0
	%	13,33%	33,33%	9,09%	8,33%	11,11%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	1	1	2
	%	0,00%	0,00%	0,00%	8,33%	11,11%	22,22%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	2	2	0	1
	%	0,00%	0,00%	9,09%	16,67%	0,00%	11,11%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 61 éves, vagy afeletti állásukeresők száma 2020-ról 2021-re nem változott.

A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Településünk célja az, hogy egyre több idős ember élhessen minőségi, aktív, illetve biztonságot nyújtó, gondtalan ezüst éveket. Az időskorúak körében óriási az igény a társadalomban való bent maradásra, és nagy a félelem az abból való „kiesésre”. Az időskorúak szívesen vesznek részt közösségi tevékenységben, különösen akkor, ha az nem feledett szaktudásukat is igénybe veszi. Ez erősíti hasznosság tudatukat. Sokan keresnek feladatot maguknak. Ennek elősegítése cél, mind a jövedelemszerző, mind az önkéntes munkavállalás terén.

A szegregáció csökkentéséhez, az esélyegyenlőség növeléséhez hozzájárul, ha az idős ember lehetőséget kap a még meglévő erőforrásai fejlesztéséhez, új erőforrások elsajátításához, felhasználásához. Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, megőrizve és szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. A sikeres öregedés egyik lehetőségét jelenti a kapcsolatrendszer kiszélesítése, az információ cseréje, felhasználása. Ezáltal fokozható a hasznosság érzése, olyan kapacitások kerülhetnek felszínre, amelyek az idős ember közérzetét, életminőségét javítják. Hangsúlyos szerepe van a modern technika megismertetésének és megszerettetésének.

Az idősök világnapja alkalmából már több éve vidám rendezvénnyel köszöni meg az önkormányzat az idős embereknek mindazt, amit a településért, a közösségért tettek, tesznek. A programon minden alkalommal köszöntjük a község legidősebb férfi és női lakóját, valamint az adott évben 50. házassági évfordulójukat ünneplő házaspárokat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

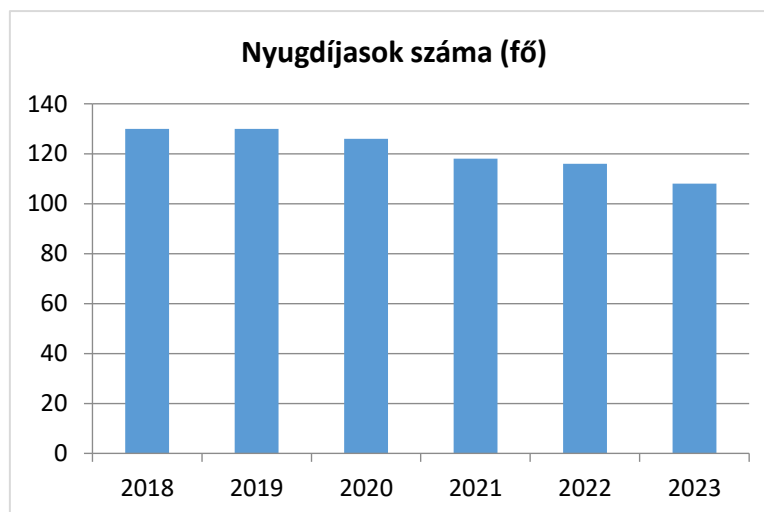
A munkaerő-piaci részvétel tekintetében nem csak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli), még aktív korú korosztály is. Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piac területén, tehát nehezebben helyezkednek el és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Meg egyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	56	74	130
2019	54	76	130
2020	56	70	126
2021	52	66	118
2022	50	66	116
2023	48	60	108

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2019 és 2021 között 0,9 %-kal csökkent a nyugdíjasok száma. A nyugdíjasok között a nők dominálnak. Miután a nők átlagéletkora magasabb, így tovább és arányaiban többen részesülnek nyugdíjban és egyéb járandóságban.

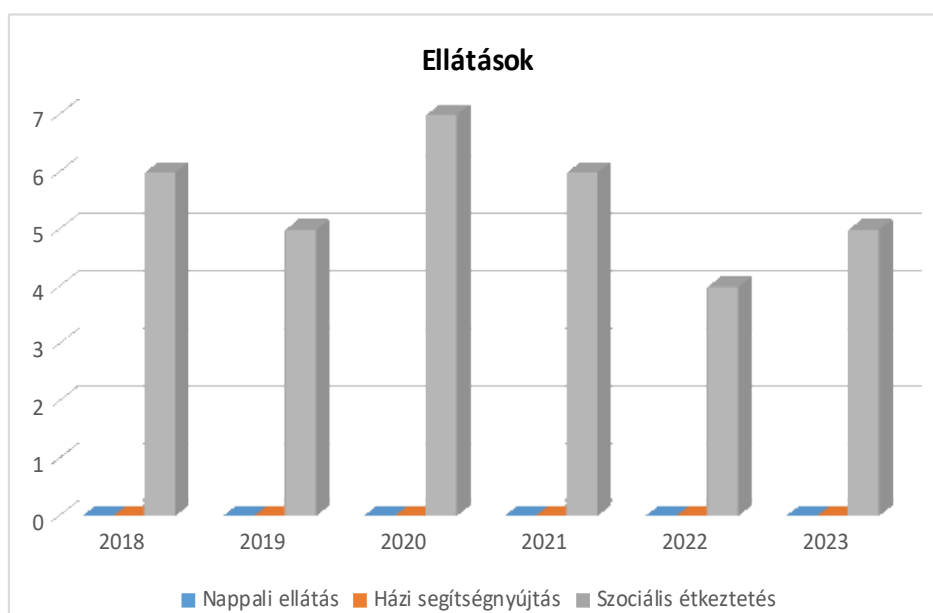
a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Muhi településen háziorvosi rendelő található. A házi orvos és a házi gyermekorvos Ónodban hétfőtől péntekig, Muhiban hetente két alkalommal rendel, így látja el a felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatást.

Tiszaújváros közelségéből adódóan minden korosztály számára könnyen elérhető az egészségügyi intézmények által biztosított ellátás. (szakorvosi ellátás, gyógy-termálfürdő, fizioterápiás ellátások stb.) Az idősebb korosztálynak is lehetősége van egészségügyi szakellátást igénybe venni, és rendszeres szűrővizsgálatokon részt venni. A szociális szolgáltatásokat ismerik és igénybe tudják venni azokat.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	95	0	0	6
2019	93	0	0	5
2020	98	0	0	7
2021	105	0	0	6
2022	102	0	0	4
2023	97	0	0	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 6.3.1. táblázat mutatja, hogy nappali ellátás nincs községünkben, házi segítségnyújtásban nem részesül senki, szociális étkeztetésben pedig 3 fővel kevesebben részesültek.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősebb korosztály számára is elérhetők a közművelődési, kulturális szolgáltatások.

c) idők informatikai jártassága;

Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. Az idők informatikai jártasságról az önkormányzat nem rendelkezik információval.

d) a generációk közötti programok.

Fontosnak tartjuk, hogy az idősebb generációk, valamint a fiatalabb korosztályok között jó kapcsolat és együttműködés tudjon kialakulni. Az idők nagyon gyakran csak saját kortársi közösségeikben vannak, ezért szükséges a különböző generációkkal való kapcsolatok megteremtése, fenntartása, ami mentálisan megerősíti őket. Rendezvényeinken, ünnepségeinken az óvodás, iskolás korosztály rendszeresen részt vesz, ahol a gyermekek mosolyukkal, kedvességükkel szint hoznak az idők életébe.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idők biztonságának két meghatározó eleme az otthonuk védelme, a lakásbetörések megelőzése, a 60 év felettiek áldozattá válásának elkerülése. Az idős állampolgárok a bűnelkövetések szempontjából fokozott veszélynek kitett csoport. Tapasztalataink szerint kevés ismerettel rendelkeznek a potenciális veszélyekről.

A községünkben 2026-ban sikerült a térfigyelő kamerarendszer kiépítése, ezzel a lakosság biztonságérzetének javítása.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás, elszigetelődés	Programok szervezése
Az idők gyakran válnak vagyoni és személy elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává	Rendőrség prevenciók tájékoztatók, előadások szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

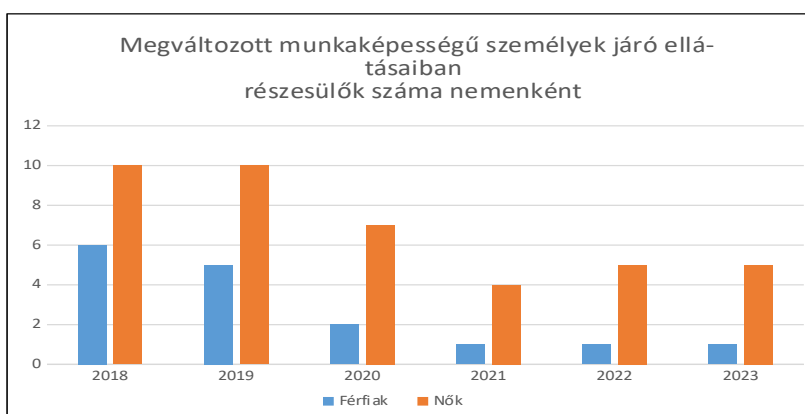
Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	7	11	18
2018	6	10	16
2019	5	10	15
2020	2	7	9
2021	1	4	5
2022	1	5	6
2023	1	5	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátását igénybe vevő férfiak száma 2020-ról 2021-re 1 fővel csökkent, az ellátást igénybe vevő nők száma pedig 3 fővel csökkent. Arányaiban ezt az ellátási formát is több nő veszi igénybe településünkön.

Megváltozott munkaképességű személyek ellátására jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60 %-os, vagy kisebb mértékű, és a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik. Az ellátás típusának meghatározása - mely lehet rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás - a komplex minősítés ismeretében történik.

Nappali ellátás nincs a településünkön, ezért a 7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma c. táblázat nem releváns.

a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Településünkön a munkavállalási korú értelmi fogyatékos személyek nem rehabilitálhatók a szakigazgatóság véleménye szerint.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Komplex minősítés, az egészségkárosodás és az egészségi állapot vizsgálatát megelőző segítségnyújtás, valamint megváltozott munkaképesség megállapítását követő munkahely keresés miatt fordulnak az önkormányzathoz, családgondozóhoz.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élő személyeknek az elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékkal élők körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2011. évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, amely 14 %. A megváltozott munkaképességűek esélye az integrált foglalkoztatási lehetőségek tekintetében kedvezőtlen, azaz a fogyatékos munkavállalók foglalkoztatását a piaci szféra nem vállalja fel.

A munkahelyek jelentős része fizikai szempontból és problémaérzékenysége alapján is alkalmatlan fogyatékos munkavállalók fogadására. A fogyatékos munkavállalók foglalkoztatási esélyegyenlősége sérül.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Községünkben nincs önálló életvitelt támogató helyi intézmény és szolgáltatás. Az értelmi fogyatékos gyermekek oktatását nevelését végző intézményben és a részükre fenntartott lakásotthonokban, majd 200 az óvodás és iskoláskorú gyermek részesül az egészségi állapotuknak megfelelő nevelésben.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátások igénybe vevői között jelen vannak fogyatékos személyek is. Ezek ellátásait az illetékes járási hivatalok biztosítják. A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményét, a fogyatékosági támogatást, a rokkantsági járadékot, a parkolási igazolványt az

illetékes járási hivatalnál lehet igényelni, ezen ellátásban részesülők számáról nem állnak rendelkezésre helyi adatok.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.)

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegség tudatát. A háziorvosi, védőnői és fogorvosi ellátás elérhető településünkön.

A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) szerint rehabilitációs ellátásra az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött jogosult, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, azaz

- akinek az egészségi állapota 51–60 % közötti, és a foglalkoztathatósága az egészségi állapota alapján rehabilitációval helyreállítható (B1 kategória), vagy
- akinek az egészségi állapota 31–50 % közötti, és egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel (C1 kategória), és
- aki a kérelem benyújtását megelőző keresőtevékenységet nem végez és rendszeres pénzellátásban nem részesül.

A rehabilitációs ellátás folyósításának ideje alatt az igénylőnek számtalan együttműködési kötelezettsége van. Az ellátás a Kormányhivatal illetékes szakigazgatási szervénél igényelhető.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítés definíciói:

- Komplexen akadálymentes, azaz teljeskörűen, az egész épületre kiterjedően a fizikai és az infokommunikációs akadálymentesítés megoldott. A fogyatékossgal élők bármelyike egyenlő eséllyel fér hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amelyet az intézmény nyújt, és amelyet a többség használhat.
- Részben akadálymentes megjelölést akkor alkalmazunk, ha az épület nem komplexen akadálymentes, azonban vannak akadálymentes részelemei.
- Egyáltalán nem akadálymentesített.

A helyi önkormányzat tulajdonában álló épületek közül a művelődési ház, községháza, orvosi rendelő és a helyi napközi otthonos óvoda részben akadálymentesített annak megközelítése a mozgáskorlátozottak számára megoldott. A látásukban korlátozottak számára az akadálymentesítés még nem történt meg.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatásokat valamennyi Muhi lakos a közszolgáltatóval közvetlenül megkötött szolgáltatási szerződés alapján jogosult igénybe venni. A közszolgáltatások közül Muhi községben az áram-, vezetékes ivóvíz-, gáz-, és vezetékes telefonszolgáltatásra van lehetőség. Kiépített szennyvízhálózattal 2024. óta rendelkezünk.

A helyben szervezett kulturális és sport programokat a lakosság számára díjmentesen biztosítjuk. A fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség alakulása az alábbi: művelődési ház, községháza, orvosi rendelő és a helyi napközi otthonos óvoda részben akadálymentesített-annak megközelítése a mozgáskorlátozottak számára megoldott. A látásukban korlátozottak számára az akadálymentesítés az óvodában történt meg.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A helyi önkormányzat a település legnagyobb munkáltatója. A helyi községháza épülete a mozgásukban korlátozottak számára akadálymentesen megközelíthető. A kisvállalkozások székhelye megegyezik a lakóhellyel, melyek akadálymentesítettségéről információval nem rendelkezünk. A település honlapja akadálymentesített.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Településen belül közösségi közlekedés nem működik a település nagyságrendjéből következően. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodik a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településünkön nincs fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló intézmény

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A helyi önkormányzat költségvetési helyzetéből adódóan nincs arra lehetősége, hogy a kötelező önkormányzati alapfeladatokon kívül (melyhez a finanszírozást a feladatfinanszírozás elvének megfelelően a központi költségvetésből biztosítják) önként vállalt feladatot lásson el. A helyi iparűzési adó bevételét a kötelező feladatok ellátására fordítja. Emiatt hátránykompenzáló juttatások bevezetésére nem került sor, azonban tartjuk a kapcsolatot karitatív szervezetekkel a

mélyszegénységben élők megsegítése érdekében. Évente 1-2 alkalommal kerül sor élelmiszersegély, és ruhaadomány osztására a Magyar Vöröskereszttel való együttműködés eredményeképpen.

7.4. Fogytékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Fogyatékos-sággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek a településen.

7.5 A fogyatékos-sággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékos személyeket ellátó hozzátartozók számára nagy problémát jelent az értelmileg akadályozott, autista, vagy súlyosan akadályozott gyermek, felnőtt helyzete akkor, ha ellátásukat – életkoruk, egészségi állapotuk révén – egyre nehezebben tudják megoldani, ezen feladatoknak megfelelni. A fogyatékkal élő emberek számára is fontos, hogy a lehető legtovább saját otthonukban maradhassanak, ők és hozzátartozóik segítséget kapjanak ehhez, ennek érdekében a házi segítségnyújtás lehetőségeinek, kereteinek bővítése indokolt. Kiemelt figyelmet kell fordítani azokra a családokra, ahol a fogyatékos személyt ellátó családtag maga is segítségre szorul. Az elsődleges munkaerőpiacra való bekerülés ritkán, vagy egyáltalán nem valósul meg, ennek következtében megfelelő jövedelem hiányában felülreprezentált körökben az alacsony életszínvonal. Fontos lenne a védett munkahelyek bővítése, az elsődleges munkaerőpiac munkáltatóinak szemléletváltozása.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek akadálymentesítése hiányos	Akadálymentesítés továbbfolytatása a közintézményekben

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló **2011. évi CLXXV. törvény megalkotásával** az Országgyűlés elismerte, hogy az emberek önkéntes összefogása nélkülözhetetlen Magyarország fejlődéséhez, a civil szervezetek a társadalom alapvető egységei, amelyek folyamatosan hozzájárulnak közös értékeink mindennapi megvalósulásához.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);**

A település római katolikus vallású Sajólad Plébánia látja el a szolgálatot. Egyéb önszerveződő körrel nincs tudomásunk.

A HEP megvalósításának 5 éve alatt folyamatos partnerkeresés, munkacsoport bővítés zajlik majd annak érdekében, hogy minél szélesebb társadalmi körre támaszkodhasson a helyi esélyegyenlőségi program működtetése.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;**

A helyi egyházközség munkáját segítve az önkormányzat gondoskodik a parókia és a templomkert rendben tartásáról.

Az Önkormányzat a kiépített kapcsolatrendszerét a jövőben tovább kívánja erősíteni.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;**

A helyi önkormányzat tagja a Mezőcsát és Térsége Területfejlesztési és Önkormányzati Társulásnak, amely a települések településfejlesztése érdekében került létrehozásra. Ezen kívül az Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulásnak, amelynek fő feladata a közszolgáltatások körén belül a lakossági hulladékszállítás illetve a Bükk-Térségi LEADER Egyesületnek, amely a térség településein segíti a közösségi és gazdasági fejlesztéseket, elsősorban európai uniós és hazai vidékfejlesztési források felhasználásával.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

Településünkön nem működik nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;**

Településünkön nem működik civil szervezet.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.**

Fontos a helyi for-profit szereplők, vállalkozások szerepvállalása, így önkormányzatunk jó partneri kapcsolatok kialakítására törekszik, melynek eredményeként, közös lépések megtételével a helyi esélyegyenlőségi programban vázolt célok hatékonyabban érhetőek el.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;**

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a helyi intézményekben dolgozó vezetők, a szociális és egészségügyi területen munkálkodó kollégák, valamint a gyermekjóléti szolgálat munkatársa.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.**

Az elfogadott dokumentum Muhi község honlapján hozzáférhető lesz, amely alapján az állampolgárok megismerik az esélyegyenlőségi programot, intézkedéseket és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.**

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alacsony képzettségi szint, magas munkanélküliségi mutatók 2. Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Képzési mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése, munkaerő-piaci szükségletfelmérést követően, közfoglalkoztatási programok indítása, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció 2. Hátrányos helyzetűek szemléletmód váltás, prevenció, szűrőprogramok
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nincs iskola 2. Az iskolai elfoglaltságon felüli szabadidő hasznos eltöltése nem valósul meg, hiányoznak a devianciákat megelőző prevenciók programok 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Újraindítás lehetőségeinek feltérképezése 2. Felvilágosítások, szabadidős programok szervezése
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elmagányosodás, elszigetelődés 2. Az idősek gyakran válnak vagyoni és személy elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Programok szervezése 2. Rendőrség bevonásával prevenciók tájékoztatók, előadások szervezése, térfigyelő kamerarendszer működtetése
Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gyermekvállalás okozta hátrányok a munkaerő piacon 2. Családon belüli/kapcsolati erőszak jelenléte 	<ol style="list-style-type: none"> 1. A kisgyermekes anyák foglalkoztatásának elősegítése, képzések, átképzések, szakképzések szervezése, részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzése 2. A jelzőrendszer kialakítása, tagjainak tájékoztatása, áldozatsegítés
Fogyatékkal élők	Középületek akadálymentesítése hiányos	Akadálymentesítés továbbfolytatása a közintézményekben

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők társadalmi leszakadásának folyamatát minden lehetséges eszközzel megfékezzük, és elősegítsük e csoport felzárkózását a többségi társadalomhoz, továbbá, hogy életszínvonaluk javulását a lehető legnagyobb mértékben előmozdítsuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének biztosítását. Nevelésük, oktatásuk befektetés a jövőbe, ezért erre kiemelt figyelmet fordítunk. Célunk továbbá a gyermekszám gyarapodásának előmozdítása, a gyermekvállalás ösztönzése, valamint községünk családbarát jellegének erősítése.

Folyamatosan odafigyelünk az idők jólétének kérdésére, egészségügyi és szociális helyzetének alakulására, fókuszálva a megfelelő életszínvonal fenntartásának elősegítésére, az időskori elmagányosodás megelőzésére, valamint a szociális és egészségügyi szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a szerepkonfliktusok csökkentését, azaz a munka és a család összeegyeztethetőségének elősegítését, a családbarát intézkedések támogatását, valamint a nőkkel szembeni erőszak visszaszorítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetének minél mélyebb megismerésére, életminőségének javítására, társadalmi integrációjuk előmozdítására, illetve a többségi társadalom tagjainak velük szembeni érzékenyítésére.

A	Intézkedés címe:	I/2. Tájékoztató, prevenciós programok
B	Feltárt probléma megnevezése	Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A feltárt egészségügyi problémák hatékony kezelése, megelőzésükre törekvés prevencióval, szűrőprogramokkal. Eredmény rövid- és középtávon is várható.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati forrásokból szervezett prevenciós programok, tájékoztatási fórumok.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Helyi egészségügy képviselője - védőnő
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2031.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A feltárt egészségügyi problémákkal küzdők számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, szociális munkások, mentálhigiénés szakember), pénzügyi (önkormányzati költségvetés), technikai (épület, terem biztosítása) erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A helyi egészségügy képviselőinek elhivatottságával fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	II/1. Szociálisan rászoruló gyermekek számára szabadidős programok
B	Feltárt probléma megnevezése	Az iskolai elfoglaltságon felüli szabadidő hasznos eltöltése nem valósul meg, hiányoznak a devianciákat megelőző prevenciós programok
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Programok és felügyelet biztosítása minden résztvevő gyermek számára Eredmények minden időtávon várhatóak
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program, Köznevelési Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv, Megyei köznevelés-fejlesztési terv
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Gyermekeklétszámhoz igazodó programok, költségvetés, fenntarthatóság vizsgálata, pályázati lehetőségek kutatása és kihasználása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2031.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programban részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (szociális munkás, fejlesztő pedagógus), pénzügyi (önkormányzati költségvetés) erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A programok a pedagógusok, szakemberek és a helyi egészségügyi szolgálat képviselőinek motiváltságával fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	III/1. A nők esélyegyenlőségének biztosítása, gyermekvállalás okozta munkaerő-piaci hátrányok csökkentése
B	Feltárt probléma megnevezése	A nők munkaerő piacra történő visszatérésének esélyét mérsékli az, ha kisgyermekai vannak. Törekedni kell a részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzésére, az anyák foglalkoztatása képzéssel, átképzéssel, szakképzéssel növelhető.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Csökkennie a gyermekvállalás miatti munkaerő-piaci hátrányok Az alacsonyabb iskolai végzettségű, több gyermekes családanyák értéktérítő munkavégzéssel visszatérnek a munka világába Eredmények minden időtávon várhatóak
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Részmunkaidős foglalkoztatás, pályázati lehetőség kutatása és kihasználása, képzések, átképzések, szervezése, kompetenciafejlesztés, eredmények elemzése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2031.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkába álló kisgyermekes nők száma Képzéseken résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (oktatók, nevelők), pénzügyi erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A képzésben, szakképzésben megszerzett tudás hasznosításával, további lehetőségek kutatásával fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	III/2. A jelzőrendszer tagjainak tájékoztatása, felkészítése, megismertetése a családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak különböző megjelenési formáival; kapcsolódó áldozatsegítés
B	Feltárt probléma megnevezése	Családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak eseteinek számáról nincs adatunk, az országos tendenciákat figyelembe véve a jelzőrendszert fel kell készíteni a fizikai bántalmazást megelőző preventív intézkedésekre tekintettel arra, hogy a településen is jelen van a probléma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Csökkenjen a családon belüli/kapcsolati erőszak áldozatainak száma Rendelkezzünk információval az áldozatok számáról, az elkövetett cselekmények minőségéről Az érintett célcsoport tagok körében mérhetően és tartósan csökken a beavatkozások száma Jelzőrendszer tagjainak folyamatos informálása, megerősítése, érzékenyítő tréningek Minden időtávon eredményt mutat
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés az érintett célcsoportban Jelzőrendszer tagjainak felkészítése a preventív intézkedésekre Előadások, tájékoztatók szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Alsó-Zempléni Polgárőr Egyesület elnöke
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2031.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Jelzett esetek száma Intézkedések száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (szociális munkás, védőnők), pénzügyi erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A jelzőrendszer működtetésével fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	IV/1 Az idősök esélyegyenlőségét javító programok
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas az idős egyedül élő személyek aránya, kevés az aktivitást nyújtó kulturális, sport, szabadidős program, kialakul az elmagányosodás
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Magányosság, elszigetelődés megelőzése, idősök életminőségének javítása. Az elmagányosodás megakadályozása érdekében változatos kulturális, sportolási szabadidős programok folyamatos szervezése. Elmagányosodás csökkenése az aktivitást segítő programokon résztvevők számának növekedése mellett. Elért eredmények fenntartása. Rövid távon is várható eredmény
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az aktivitást megőrző programok szervezése. Programok megrendezése és lebonyolítása. Előadások szervezése. Helyi közösségi élet programlehetőségeinek keresése, bővítése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2031.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Előadások száma Programok száma Résztevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (gyógytornász, masször), pénzügyi erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A programok megtartásával, színesítésével fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	IV/2. Az idősek áldozattá válásának megelőzése, a rendvédelmi szervek bevonásával tájékoztatók, előadások szervezése, térfigyelő kamerarendszer működtetése
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, gyakran válnak vagyoni és személy elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává. Szükséges a térfigyelő kamerarendszer kiépítése.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az áldozattá válást bemutató elemek azonosítása, tájékoztatók, előadások számának emelkedése, térfigyelő kamerarendszer fejlesztése. Elért eredmények fenntartása és javítása. Rövid távon is eredményes.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az áldozattá válást megelőző programok szervezése. Az eredmények mérése a célcsoportban. Újabb program lehetőségek keresése, bővítése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Rendőrség
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2031.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Előadások száma Részvevők száma Térfigyelő kamerák száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, rendőrök, polgárőrök), pénzügyi erőforrások, költségvetés, civil támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Programok megtartásával, kamerarendszer működtetésével fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	V/1 A fogyatékkal élők esélyegyenlősége érdekében szükséges a komplex akadálymentesítés megvalósítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Teljes akadálymentes környezetre való törekvés. A hiányzó akadálymentesítés megvalósítása. Minden időtávon mutatkozik hatása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékkosságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Komplex akadálymentesítés megvalósítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2031.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Akadálymentesített önkormányzati intézmények száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, pénzügyi erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A kialakított akadálymentes épületek karbantartással fenntarthatóak
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedés eléréni kívánt célja	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Szennyvízcsatorna hálózat kiépítése	Szennyvízcsatorna hálózat jelenleg nincs kiépítve a településen	A település környezetének fejlesztése a korszerű szennyvízkezelési módszerek elterjesztésével, ezáltal a természeti környezetet terhelő szennyezések csökkentése. A konstrukció további célja, hogy a fejlesztések révén korszerű, környezetvédelmi-, valamint gazdaságossági szempontból is indokolható műszaki megoldások és kapacitások valósuljanak meg, és hogy a tervezett létesítmények folyamatos szakszerű üzemeltetésének, illetve fenntartásának feltételei hosszútávon biztosítottak legyenek								A kiépített szennyvízcsatorna hálózat folyamatos karbantartással fenntartható	Kesznyéten, Kiscsécs községekkel közös megvalósításban
...												

	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Mélyszegénységben élők/romák részére képzési, közfoglalkoztatási programok indítása, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció	A mélyszegénységben élő/roma népesség hátrányos helyzete. Segélyezettek, alacsony iskolázottságúak magas száma, kiugró munkanélküliségi adatok, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció								Pályázati kiírástól függően szükséges önkormányzati önerő biztosítása	A résztvevők motiváltságának megalapozásával fenntartható	Nem releváns
2	Tájékoztató, prevenció programok	Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák	A feltárt egészségügyi problémák hatékony kezelése, megelőzésükre törekvés prevencióval, szűrőprogramokkal. Eredmény rövid- és középtávon is várható		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032)	Pályázati forrásokból szervezett prevenció programok, tájékoztatási fórumok	Polgármester Helyi egészségügy képviselője - védőnő	2031.12.31	A feltárt egészségügyi problémákkal küzdők számának csökkenése	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, szociális munkások, mentálhigiénés szakember), pénzügyi (önkormányzati költségvetés), technikai (épület, terem biztosítása) erőforrások, költségvetés	A helyi egészségügy képviselőinek elhivatottságával fenntartható	Nem releváns
3	A mélyszegénységben élők/romák digitális írástudásának fejlesztése a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedés esélyének növelése érdekében	A digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerőpiacon történő elhelyezkedését	Munkanélküli személyek elhelyezkedésének segítése, munkalehetőségek keresése. Az eredmény rövid- és középtávon is várható.							Pályázati forrás, humán (szociális munkás), pénzügyi (önkormányzati költségvetés), technikai (épület, terem biztosítása) erőforrások, költségvetés	A képzésben megszerezett tudás hasznosításával, további lehetőségek kutatásával fenntartható	Nem releváns
	II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	A Döry Ferenc Körzeti Általános Iskola bővítése	A Döry Ferenc Körzeti Általános Iskolában délelőtti és délután folyik az oktatás a kevés tanterem miatt	A korszerű nevelés, oktatás feltételeinek javítása a megfelelő számú tanterem biztosításával					2031.12.31	Megépült tantermek száma Fejlesztéssel érintett tanulók száma	Megfelelő pályázat felkutatása, humán erőforrás: tervező, kivitelező, műszaki ellenőr, projektmenedzser	A Döry Ferenc Körzeti Általános Iskola üzemeltetője a Mezőkövesdi Tankerületi Központ. A fenntartó számos oktatási intézményt üzemeltet, szakmai tapasztalata, az üzemelési területtel foglalkozó alkalmazotti létszám, valamint az üzemeltetésre rendelkezésre álló központi anyagi forrás megnyugtató biztosítékot jelentenek az intézmény hosszútávú (legalább 5 éves) működtetésére	Nem releváns

2	Gyermekek számára szabadidős programok	Az iskolai elfoglaltságon felüli szabadidő hasznos eltöltése nem valósul meg, hiányoznak a devianciákat megelőző prevenciók programok	Programok és felügyelet biztosítása minden résztvevő gyermek számára Eredmények minden időtávon várhatóak	Gazdasági program, Közzoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv, Megyei köznevelés-fejlesztési terv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Gyermeleklétszámhoz igazodó programok, költségszámítás, fenntarthatóság vizsgálata, pályázati lehetőségek kutatása és kihasználása	Polgármester	2031.12.31	Programban részt vevők száma	Pályázati forrás, humán (szociális munkás, fejlesztő pedagógus), pénzügyi (önkormányzati költségvetés) erőforrások, költségvetés	A programok a pedagógusok, szakemberek és a helyi egészségügyi szolgálat képviselőinek motiváltságával fenntartható	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	A nők esélyegyenlőségének biztosítása, gyermekvállalás okozta munkaerő-piaci hátrányok csökkentése	A nők munkaerő piacra történő visszatérésének esélyét mérsékli az, ha kisgyermekei vannak. Törekedni kell a rész munkaidős foglalkoztatás ösztönzésére, az anyák foglalkoztatása képzéssel, átképzéssel, szakképzéssel növelhető.	Csökkennek a gyermekvállalás miatti munkaerő-piaci hátrányok Az alacsonyabb iskolai végzettségű, több gyermekes családnak értéket teremtő munkavégzéssel visszatérnek a munka világába Eredmények minden időtávon várhatóak	Gazdasági Program	Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Részmunkaidős foglalkoztatás, pályázati lehetőség kutatása és kihasználása, képzések, átképzések, szervezése, kompetenciafejlesztés, eredmények elemzése	Polgármester	2031.12.31	Munkába álló kisgyermekes nők száma Képzéseken résztvevők száma	Pályázati forrás, humán (oktatók, nevelők), pénzügyi erőforrások, költségvetés	A képzésben, szakképzésben megszerzett tudás hasznosításával, további lehetőségek kutatásával fenntartható	Nem releváns
2	A jelzőrendszer tagjainak tájékoztatása, felkészítése, megismertetése a családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak különböző megjelenési formáival; kapcsolódó áldozatsegítés	Családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak eseteinek számáról nincs adatunk, az országos tendenciákat figyelembe véve a jelzőrendszert fel kell készíteni a fizikai bántalmazást megelőző preventív intézkedésekre tekintettel arra, hogy a településen is jelen van a probléma	Csökkenjen a családon belüli/kapcsolati erőszak áldozatainak száma Rendelkezzünk információval az áldozatok számáról, az elkövetett cselekmények minőségéről Az érintett célcsoport tagok körében mérhetően és tartósan csökken a beavatkozások száma Jelzőrendszer tagjainak folyamatos informálása, megerősítése, érzékenyítő tréningek Minden időtávon eredményt mutat		Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Helyzetfelmérés az érintett célcsoportban Jelzőrendszer tagjainak felkészítése a preventív intézkedésekre Előadások, tájékoztatók szervezése	Polgármester Rendőrség	2031.12.31	Jelzett esetek száma Intézkedések száma	Pályázati forrás, humán (szociális munkás, védőnők), pénzügyi erőforrások, költségvetés	A jelzőrendszer működtetésével fenntartható	Nem releváns
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Az idők esélyegyenlőségét javító programok	Magas az idős egyedül élő személyek aránya, kevés az aktivitást nyújtó kulturális, sport, szabadidős program, kialakul az elmagányosodás	Magányosság, elszigetelődés megelőzése, idők életminőségének javítása. Az elmagányosodás megakadályozása érdekében változatos kulturális, sportolási szabadidős programok		Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Helyzetfelmérés a célcsoportban. Az aktivitást megőrző programok szervezése. Programok megrendezése és lebonyolítása. Előadások szervezése.	Polgármester	2031.12.31	Előadások száma Programok száma Résztevők száma	Pályázati forrás, humán (gyógytornász, masször), pénzügyi erőforrások, költségvetés	A programok megtartásával, színésítésével fenntartható	Nem releváns

			folyamatos szervezése. Elmagányosodás csökkenése az aktivitást segítő programokon résztvevők számának növekedése mellett. Elért eredmények fenntartása. Rövid távon is várható eredmény			Helyi közösségi élet programlehetőségeinek keresése, bővítése						
2	Az idősek áldozattá válásának megelőzése,a rendvédelmi szervek bevonásával tájékoztatók, előadások szervezése, térfigyelő kamerarendszer működtetése	Magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, gyakran válnak vagyoni és személy elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává. Szükséges a térfigyelő kamerarendszer kiépítése	Az áldozattá válást bemutató elemek azonosítása, tájékoztatók, előadások számának emelkedése, térfigyelő kamerarendszer fejlesztése. Elért eredmények fenntartása és javítása. Rövid távon is eredményes		Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az áldozattá válást megelőző programok szervezése. Az eredmények mérése a célcsoportban. Újabb program lehetőségek keresése, bővítése	Polgármester Rendőrség	2031.12.31	Előadások száma Résztevők száma Térfigyelő kamerák száma	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, rendőrök, polgárőrök), pénzügyi erőforrások, költségvetés, civil támogatások	A polgárőrség helyi aktivitásának megőrzésével fenntartható	Nem releváns
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	A fogyatékkal élők esélyegyenlősége érdekében szükséges a komplex akadálymentesítés megvalósítása	Köszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os	Teljes akadálymentes környezetre való törekvés. A hiányzó akadálymentesítés megvalósítása. Minden időtávon mutatkozik hatása.	Gazdasági program	Országos Fogyatékkal Élők Program (2015-2025)	Komplex akadálymentesítés megvalósítása	Polgármester	2031.12.31	Akadálymentesített önkormányzati intézmények száma	Pályázati forrás, pénzügyi erőforrások, költségvetés	A kialakított akadálymentes épületek karbantartással fenntarthatóak	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

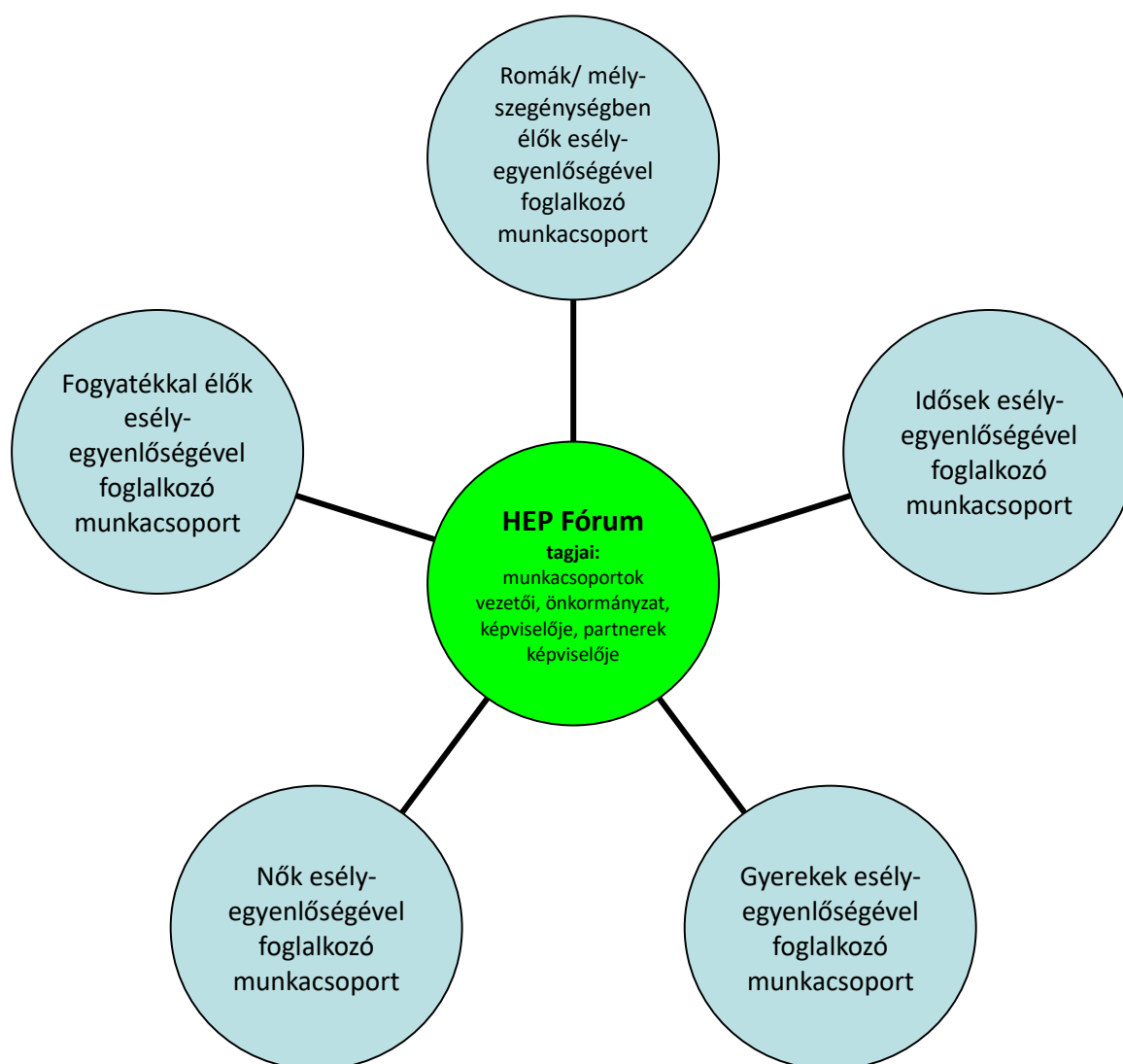
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Muhi község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Muhi község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 34/2026. (IX.28.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Muhi, 2026. szeptember 28.

Uzelman Anna Ildikó
polgármester